

ROMÂNIA
MINISTERUL INFORMATIILOR PUBLICE

RAPORT

**privind progresele înregistrate în implementarea
Strategiei Guvernului de Îmbunătățire a Situației Romilor**

Bucuresti , aprilie 2003

CUPRINS

Capitol	Pagina
I. POLITICA GUVERNULUI ROMÂNIEI PRIVIND SITUATIA ROMILOR	3
II. EVALUAREA ÎNDEPLINIRII OBIECTIVELOR ASUMATE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI	
A. CONSTRUCTIA INSTITUTIONALA	4
B. DIMENSIUNEA GUVERNAMENTALA	9
1. Administratie publica locala si dezvoltare comunitara	9
2. Locuinte	11
3. Securitate sociala	11
4. Sanatate	16
5. Economic	18
6. Justitie si ordine publica	23
7. Protectia copilului	26
8. Educatie	29
9. Cultura si Culte	33
10. Comunicare si Participare Civica	36
11. Activitati desfasurate în Birourile Judetene pentru Romi	36
12. Domeniile de interventie ale directiilor serviciilor descentralizate aparținând ministerelor de resort	37
C. DIMENSIUNEA NONGUVERNAMENTALA	
Domeniile de interventie ale organizatiilor neguvernamentale românești si internationale care activeaza la nivel local	43
III. FINANTAREA STRATEGIEI GUVERNULUI DE ÎMBUNATATIRE A SITUATIEI ROMILOR	45
IV. RECOMANDARI	47
V. PRIORITATI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI PENTRU ANUL 2003 STIPULATE ÎN PLANUL NATIONAL DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANA	48
VI. EVALUAREA INDEPLINIRII PLANULUI GENERAL DE MASURI 2001-2004	51

I . POLITICA GUVERNULUI ROMÂNIEI PRIVIND SITUAȚIA ROMILOR

Egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii este o prevedere a Constituției României (1991). Mai multe legi și reglementări juridice în vigoare detaliază modalitatea concretă prin care această prevedere constituțională este concretizată, pornind de la Codul Penal care incriminează discriminarea pe motive de apartenență etnică, religioasă sau sexuală și continuând cu prevederile Legii 68/1992 privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și ale Legii nr.48/2002 privind combaterea tuturor formelor de discriminare.

România a ratificat încă din 1995 Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale și a adoptat documente referitoare la discriminarea rasială și etnică, incluzând Convenția ONU privind drepturile copilului, Convenția ONU cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, Convenția ONU privind drepturile civile și politice, Convenția ONU cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și Convenția europeană a drepturilor omului și toate protocoalele sale.

Guvernul României consideră că problematica romilor din țara noastră impune, ca o prioritate, politici coerente de incluziune socială, civică, economică și politică. Altfel spus, se impune participarea reală a etnicilor romi, cu șanse egale, în cadrul sistemului democratic din țara noastră, beneficiind de accesul nediscriminatoriu la toate serviciile sociale, la o slujbă și la un trai decent. De asemenea, se urmărește facilitarea mobilizării și organizării romilor în structuri politice/ nonguvernamentale.

Îmbunătățirea substanțială a situației romilor, într-o perioadă rezonabilă de timp, constituie un obiectiv politic pe care actualul partid de guvernământ și l-a asumat întotdeauna, inclusiv în cadrul campaniei electorale trecute. Programul de guvernare a PSD cuprinde și un capitol special destinat politicilor publice pentru îmbunătățirea situației romilor. Principalele direcții de acțiune s-au concretizat ulterior într-un document politic intitulat Strategia de îmbunătățire a situației romilor, document ce a devenit H.G.430/25.04.2001. Strategia a rezultat în urma unei colaborări strânse între autoritățile centrale și locale, pe de o parte și societatea civilă, pe de altă parte. Acest parteneriat între executiv și societatea civilă continuă de altfel și în etapa de implementare a Strategiei.

Strategia de îmbunătățire a situației romilor reprezintă o asumare politică ce vizează politici sociale, cu **obiective foarte clare**, cum ar fi: prevenirea și combaterea discriminării instituționale și sociale, păstrarea identității etniei romilor, asigurarea șanselor egale pentru atingerea unui standard decent de viață și stimularea participării etniei romilor la viața economică, socială, culturală, educațională și politică a societății.

Strategia Guvernului în problema romilor vizeaza **10 mari domenii de actiune**, pornind de la administratie publica, securitate sociala, sanatate, economie, justitie si ordine publica, protectia copilului si mergând pâna la educatie, cultura, comunicare si participare civica. Documentul contine **directii de actiune pentru 10 ani** si un **plan detaliat de masuri pentru 4 ani**. Strategia prevede, de asemenea, responsabilitati precise pentru un **aparatus institutional** responsabil de implementarea obiectivelor Strategiei si a Planului de Masuri la nivel central si la nivel local.

II. EVALUAREA ÎNDEPLINIRII OBIECTIVELOR ASUMATE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

A. CONSTRUCTIA INSTITUTIONALA

Au fost constituite toate structurile prevazute în H.G.430/2001. În ceea ce priveste angajarea expertilor locali pentru romi, **aceasta actiune constituie înca obiectul negocierilor** între autoritatile locale si organizatiile reprezentative ale romilor.

Comitetul Mixt de Implementare si Monitorizare a Strategiei, organism care raspunde de controlul, planificarea si coordonarea activitatilor prevazute în Planul de Masuri al Strategiei, s-a format prin Ordinul Ministrului Informatiilor Publice nr. 259/2000 si este format din secretarii de stat ai ministerelor responsabile pentru aplicarea H.G 430/2001 si din activisti, experti romi, membrii ai organizatiilor de romi.

Agenda întâlnirilor Comitetului Mixt pentru anul 2001 a fost centrata pe: evaluarea stadiului de constituire a comisiilor ministeriale si a birourilor judetene pentru romi, evaluarea stadiului înfiintarii posturilor de experti romi la nivelul primariilor, evaluarea colaborarii dintre administratia locala, organizatiile neguvernamentale si liderii si activistii romi în plan local; evaluarea costurilor de implementare a strategiei si a contributiei financiare a fiecarui minister, evaluarea eficientei proiectelor neguvernamentale finantate din fonduri PHARE, pregatirea si evaluarea programelor de pregatire pentru personalul de la nivelul comisiilor ministeriale si a celor de la birourilor judetene, aprobarea regulamentelor de organizare a birourilor judetene si a fisei postului pentru personal, planificarea sectoriala si locala a activitatilor si evaluarea activitatii de la nivelul comisiilor ministeriale si a birourilor judetene.

În anul 2002, Comitetului Mixt s-a focalizat pe modul de cooperare a Birourilor Judetene pentru Romi(BJR) cu organizatiile neguvernamentale(ONG) care desfasoara proiecte în comunitatile de romi, identificarea disfunctionalitatilor in aplicarea strategiei in plan local si central si monitorizarea îndeplinirii masurilor cu termene scadente pentru fiecare structura de implementare a strategiei.

Ultimele reuniuni ale Comitetului Mixt au inclus pe agenda discutiilor **migratia romilor in tarile din vest**. In septembrie 2002, a fost analizat proiectul Ordonantei de Urgenta privind unele masuri pentru reinsertia sociala a persoanelor revenite in tara ca urmare a aplicarii acordurilor de readmisie.

Proiectul prevede asigurarea din partea statului a unui ajutor de reinsertie, constand in: cazarea temporara a persoanelor fara locuinte, cursuri de formare profesionala, sprijin in vederea incadrarii in munca, sprijin in vederea integrarii copiilor minori in sistemul de invatamant. Partenerii in realizarea acestei masuri sunt MMSS, MTLPAT, AJOFP, Prefecturile, Consiliile Judetene si locale si reprezentanti ai organizatiilor neguvernamentale cu activitate in domeniul protectiei categoriilor defavorizate.

Un alt document analizat de Comitetului Mixt in octombrie 2002 il reprezinta „Declaratia de la Sibiu privind migratia internationala a romilor si combaterea traficului de persoane umane”, prezentat de catre organizatiile romilor. Acelasi document a fost transmis Parlamentului Romaniei, Ministrului de Interne al Frantei si Ministrului roman de Interne. Documentul propune alternative pe plan intern si international privind fenomenul migratiei:

- normalizarea transferului de forta de munca care nu necesita calificare profesionala, cum ar fi: agricultura, constructii, comert, meserii traditionale, pe perioade determinate (3,6,12 luni) , prin incheierea unui acord intre guvernele tarilor respective;
- intensificarea eforturilor Guvernului Român de implementare a strategiei, jonctiunea programelor, politicilor publice, inclusiv a celor de repatriere voluntara a migrantilor, etc.

În anul 2003, agenda întâlnirilor Comitetului Mixt a fost axata pe evaluarea indeplinirii Planului General de masuri al strategiei., solutii financiare pentru indeplinirea Planului General de masuri, prioritati si recomandari pentru institutiile semnatare ale strategiei si autoritatile locale, cursuri de formare, seminarii si intalniri de lucru cu membrii BJR pentru eficientizarea strategiei.. Prioritatile Guvernului României pentru eficientizarea strategiei au fost incluse in documentele PNAR, adoptate de Guvernul României, evaluate trimestrial de Ministerul Integrarii Europene.

Comisiile ministeriale pentru romi sunt subordonate Comitetului Mixt si raspund de organizarea, coordonarea si planificarea activitatilor din Planul de masuri, cuprinse în sectorul de responsabilitate al fiecarui minister. Pâna în acest moment au fost înfiintate 16 comisii ministeriale dintre care 15 la nivel de ministere, iar una în cadrul Agentiei Nationale Pentru Protectia Copilului si Adoptii. Comisiile sunt conduse de catre un secretar de stat, membru în Comitetul Mixt si are în componenta 3-4 membri, din care un membru apartine minoritatii romilor, delegat de catre un ONG, partener în implementarea, monitorizarea si evaluarea Strategiei. Activitatea comisiilor ministeriale poate fi apreciata ca fiind satisfacatoare, o preocupare constanta si eficienta pentru îndeplinirea programelor regasindu-se în comisiile ministeriale pentru rromi de la Ministerul Educatiei si cercetarii,

Ministerul Sanatatii si Familiei, Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale si la Ministerul de Interne.

Birourile Judetene pentru Romi au fost înfiintate prin Ordinul Ministrului Administratiei Publice nr. 408/28.06.2001, modificat prin ordinul nr. 37/01.02.2002, regulamentul de organizare si functionare a acestora, precum si fisele de post fiind aprobate prin ordin al ministrului administratiei publice.

O prima masura întreprinsa de **Ministerul Administratiei Publice** pentru aplicarea prevederilor H.G. nr. 430/2001 a fost angajarea a 41 de experti romi în cadrul fiecărei prefecturi.

Conform regulamentului de organizare si functionare, Birourile Judetene pentru Romi au ca principale responsabilitati:

- evaluarea situatiei romilor din aria lor de responsabilitate;
- identificarea solutiilor de rezolvare a nevoilor membrilor comunitatilor locale de etnie roma;
- mobilizarea comunitatilor de romi în vederea realizarii obiectivelor programului de îmbunatatire a situatiei romilor;
- asigurarea legaturii permanente cu autoritatile administratiei publice locale;
- semnalarea problemelor care sunt de competenta autoritatilor administratiei publice locale, in scopul rezolvarii acestora;
- initierea parteneriatelor între membrii comunitatilor de romi si autoritatea locala, pentru realizarea programelor menite sa sprijine îmbunatatirea situatiei romilor;
- colaborarea cu institutiile descentralizate
- medierea eventualelor conflicte inter si/sau intracomunitare;
- organizarea si functionarea Grupurilor de lucru mixte alcatuite la nivelul judetelor ;
- furnizarea de rapoarte periodice catre Directia Generala pentru Relatiile cu Prefecturile din cadrul Ministerului Administratiei Publice si Ministerul Informatiilor Publice.

Procesul de operare cu problemele diverse ale minoritatii rome presupune ca membrii Birourilor Judetene pentru Romi sa combine standardele profesionale cu receptivitatea la valorile comunitatilor locale. În acest sens, 3 ministere (MIP, MAP si MMSS) au organizat în 2002 cursuri de pregatire cu membrii BJR-urilor în domeniul legislatiei, managementului resurselor umane si financiare.

Grupurile de lucru mixte sunt infiintate la nivelul celor 41 de judete, prin Ordine ale Prefectilor. Grupurile de lucru mixte, sunt formate din reprezentantii Birourilor Judetene pentru Romi, reprezentanti ai organizatiilor nonguvernamentale si reprezentanti ai comunitatitilor de romi. Grupurile au fost create pentru a conhuga trei elemente esentiale pentru succesul unui proiect de interventie sociala: **expertiza** organizatiilor neguvernamentale în identificarea nevoilor, constructia si implementarea de proiecte, **comunicarea cu**

autoritatile locale si accesul la resursele administrative prin expertii BJR si **autoritatea liderilor** romi sau a reprezentantilor acestora în rândul comunitatii .

Conform raportarilor periodice transmise de Prefecturi, 17 judete au inteles corect modul de constituire a grupelor de lucru mixte, 5 judete au constituit grupele de lucru pe fiecare domeniu de activitate al strategiei, în timp ce la Constanta s-a format o comisie mixta pe un singur domeniu de activitate. In alte 5 judete grupele de lucru mixte nu s-au format înca iar în celelate sunt în curs de formare.

Ministerul Informatiilor Publice a sugerat Birourilor Judetene pentru Romi, înfiintarea grupelor de lucru prin Hotararile Consiliilor locale/judetene, precum si introducerea în bugetele locale a planurilor judetene de actiune. Pâna în prezent, numai 5 judete au infiintat grupele de lucru mixte prin Hotararile Consiliilor Judetene, însa nici un judet nu a introdus în bugetul propriu costurile implementarii planurilor judetene de îmbunatatire a situatiei romilor.

Expertii locali pentru romi de la nivelul primariilor reprezinta principalii mediatori între autoritatile publice locale si comunitatile de romi .

Principala responsabilitate a acestora o constituie identificarea pe plan local a nevoilor populatiei de romi, urmata de constructia de proiecte de interventie în cadrul stabilit prin aplicarea Strategiei în plan local.

Organizatiile reprezentative ale romilor si Birourile Judetene pentru Romi au solicitat constant primariilor înfiintarea postului de expert local pentru romi.

In unele cazuri, primari justifica amânarea angajarii expertilor locali pentru romi prin lipsa fondurilor pentru salarii si imposibilitatea largirii schemei de personal a primariei.

În opt judete sunt angajate cu contracte individuale de munca **29** de persoane în calitate de experti locali pentru romi. În 6 judete primarii au preferat numirea, ca experti locali pentru romi, prin cumul de functii a aproximativ **128** de functionari ai primariilor, care se ocupa si de problemele romilorpe lînga celelalte sarcini curente. În alte 12 judete, aproximativ **263** de persoane sunt numite/desemnate si activeaza ca voluntari, în calitate de experti locali pentru romi. În total, au fost numite pâna în prezent **400 de experti rromi** la nivelul primariilor.

Ministerul hformatiilor Publice a cerut Ministerului Admnistratiei Publice gasirea unei solutii fata de reticenta unor primari care amâna sau refuza angajarea expertilor romi acolo unde acest lucru este solicitat de catre reprezentantii romilor. Comisia Ministeriala pentru Romi din cadrul Ministerului Administratiei Publice a confirmat primirea si analizarea sesizarilor din teritoriu, din partea unor experti locali pentru romi, referitoare la refuzul unor primari de a colaborara pentru aplicarea Planului general de masuri al Strategiei de imbunatatire a situatiei romilor. Comisia Ministeriala a centralizat aceste sesizari, urmând sa

comunica prefectilor de pe raza carora se gasesc aceste primarii gasirea unor solutii de rezolvare a acestei probleme.

Fundatia de interes public pentru romi. Ministerul Informatiilor Publice, prin Seful Oficiului National pentru Rromi si Delegatia Comisiei Europene la Bucuresti au agreat în anul 2000 ideea selectarii organizatiei Centrul de Resurse pentru Comunitatile de Romi, cu sediul la Cluj, ca organizatie care responsabila de gestionarea fondurilor PHARE destinate sectorului neguvernamental, pentru atingerea obiectivelor prevazute în Strategia Guvernului de îmbunatatire asituatiei romilor.

Consiliul National pentru Prevenirea si Combaterea Discriminarii, (CNCD) a fost înfiintat în baza art.107 din Constitutia României si a Ordonantei 137/2000, ca institutie independenta în subordinea guvernului. Prin Decizia Primului Ministru al Guvernului României nr.139/31.07.2001, a fost numit Presedintele CNCD si Colegiul director - ca organ de conducere al Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii.

În conformitate cu H.G 1194/2001, privind organizarea si functionarea Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii, modificata prin H.G 1514/2002, rolul Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii este constatarea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, prevazute în Legea 48/2002.

Pentru îndeplinirea atributiilor specifice, Presedintele Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii si membrii Consiliului director au avut întâlniri de informare si consultare cu agentii guvernamentale, ministere, institutii si asociatii neguvernamentale, care au ca obiect de activitatea protectia drepturilor omului si în particular, protectia categoriilor protejate prin Legea 48/2002 . Principalele activitati ale consiliului au vizat :

- consultari cu Grupul de tara înfiintat de Consiliul Europei, pentru revizuirea cadrului legislativ în domeniul nediscriminarii.
- discutii si consultari cu diversi actori sociali pentru promovarea institutiei si stabilirea unor relatii de colaborare;
- participarea la mese rotunde, seminarii, conferinte in plan intern si international.
- interviuri acordate de presedintele CNCD unor cotidiene centrale si locale, reviste nationale si internationale, emisiuni televizate.

A fost conceput Planul National de Combatere a Discriminarii, care cuprinde 10 directii de actiune în domeniile protejate prin Legea 48/2002 si care va fi realizat cu sprijinul Aliantei Nationale împotriva Discriminarii- o coalitie de organizatii neguvernamentale si institutii publice formata în luna martie 2003. Pâna în aprilie 2003, Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii a primit 44 de sesizari pe problematica romilor. Din acestea 26 au avut acelasi obiect de activitate si au fost solutionate printr-o singura Hotarâre a Colegiului

director, 4 sesizari a fost solutionate prin aplicarea amenzilor contraventionale, 3 sesizari au semnalat fapte care au fost prescrise iar celelalte 11 sunt în curs de solutionare.

B. DIMENSIUNEA GUVERNAMENTALA

1. Administratie publica locala si dezvoltare comunitara

- La nivel central s-au organizat **întâlniri semestriale** între liderii nationali ai romilor si **Primul Ministru** pentru a analiza situatia generala a romilor si stadiul implementarii Strategiei de îmbunatatire a situatiei romilor. În acelasi context, pot fi mentionate si întâlnirile periodice ale Primului Ministru cu reprezentantii din Parlament ai romilor.

- În contextul dezvoltarii parteneriatului dintre administratia publica locala si ONG-urile romilor, în perioada 23 - 25 noiembrie 2001, s-a organizat la Brasov **Conferinta privind Implementarea la nivel Local a Strategiei de Îmbunatatire a Situatiei Romilor**. Conferinta s-a desfasurat pe patru ateliere de lucru: parteneriatul între autoritatile publice locale si societatea civila a romilor, mecanisme si structuri pentru implementarea Strategiei, practici pozitive în domeniul dezvoltarii la nivel local a întregii comunitati locale, inclusiv a romilor, si reprezentarea minoritatii roma în administratia publica locala. Scopul conferintei nationale a fost implicarea autoritatilor locale si a celorlalti factori responsabili în aplicarea Strategiei de Îmbunatatire a Situatiei Romilor.

- La cererea Ministerului Administratiei Publice si a Ministerului Informatiilor Publice, Birourile Judetene pentru Romi, în parteneriat cu Primariile locale si expertii locali pentru romi au elaborat în toate judetele **planuri locale de actiune**, denumite "**Romii 2001-2004**", prin care s-au identificat nevoile teritoriale de locuire ale romilor, starea infrastructurii din aceste zone, s-au întocmit fise de inventariere a nevoilor teritoriale de reabilitare a locuintelor romilor si în special a celor care necesita reabilitari urgente.

- În toate cele 41 de judete au fost întocmite si au fost înaintate catre Ministerul Administratiei Publice **fisele de inventariere a nevoilor** teritoriale de reabilitare a locuintelor romilor si în special a celor care necesita reabilitari urgente.

- Informatiile transmise de primariile locale au fost centralizate la Birourile Judetene pentru Romi, transmise mai apoi Directiei Generale pentru Relatiile cu Prefecturile, care lucreaza la sistematizarea acestora, în vederea punerii lor la dispozitia MLPLT si demararii unor proiecte de constructii de locuinte pentru cei care nu beneficiaza de un domiciliu stabil, în paralel cu proiectele de reabilitare a locuintelor existente si a mediului.

- Cu ocazia recensământului populatiei si a locuintelor, Ministerul Administratiei Publice prin Directia Generala pentru Relatiile cu Prefecturile a procedat la identificarea comunitatilor

de romi, în sensul componentei și poziționării zonale a acestora, cu scopul de a crea premisele întocmirii documentelor de identitate și stare civilă.

- A fost adoptată Hotărârea de Guvern nr.256/04.03.2003 pentru aprobarea Programului privind elaborarea actelor normative necesare atribuirii în proprietate a unor terenuri agricole pentru romi. Pentru întocmirea acestui program, Ministerul Administrației Publice centralizează informațiile primite de la nivel județean, privind numărul populației de etnie romă, disponibilul de terenuri aflate în proprietate privată oferite spre vânzare și terenurile aflate în administrarea Domeniului Statului, înainte de definitivarea reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și forestiere, în conformitate cu prevederile legilor fondului funciar.

- Ca urmare a numeroase sesizări privind disfuncționalități primite la nivelul prefecturilor din mai multe județe cu privire la aplicarea Legii 416/2001, au fost compuse echipe mixte, compuse din membrii al Birourilor Județene pentru Romi din cadrul Prefecturilor și specialiști din cadrul Direcției Generale a Muncii și Solidarității Sociale, care s-au deplasat la sediul respectivelor primării și au efectuat verificări ale dosarelor în care se înregistraseră sesizările.

- **Agentia Nationala a Functionarilor Publici** implementează la nivel național un program de formare a funcționarilor publici pe linia prevenirii și combaterii discriminării în raporturile dintre funcționarii publici și persoanele aparținând minorităților naționale. Programul are în vedere dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 (aprobata prin Legea 48/2002) privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și a ținut cont de angajamentele României privind integrarea europeană și euroatlantică.

- Pe lângă prevenirea și combaterea discriminării cetățenilor români de etnie romă, programul are drept rol păstrarea identității etniei romilor, asigurarea șanselor egale și stimularea participării etniei romilor la viața economică, socială, culturală și educațională.

Principalele obiective ale programului sunt:

- inițierea și desfășurarea de activități privind îmbunătățirea raporturilor dintre autoritățile și instituțiile publice, pe de o parte, și cetățenii aparținând minorităților etnice, pe de altă parte, în special cea a romilor;
- combaterea oricăror forme de discriminare în raporturile dintre funcționarii publici din administrația publică centrală și locală și cetățenii de etnie romă;
- inițierea și implementarea unor programe de acțiune privind angajarea romilor în structurile administrației publice centrale și locale, în conformitate cu prevederile legale;
- dezvoltarea colaborării dintre structurile administrației publice și organismele nonguvernamentale ale romilor pe baza de parteneriat.

2. Locuinte

- Ministerului Administratiei Publice a întocmit fisele de caracterizare a locuintelor si utilitatilor din zonele populate preponderent de romi. În urma centralizarii datelor primite din teritoriu de la primarii si prefecturi referitoare la nevoile teritoriale de reabilitare a locuintelor si a mediului înconjurator, Ministerul Administratiei Publice împreuna cu Ministerul Lucrarilor Publice, Transporturilor si Locuintei a prezentat un **program national de reabilitare a locuintelor si a mediului înconjurator, inclusiv a celor din zonele locuite de romi**. Programul va fi dezvoltat pe urmatorii 10 ani, cu masuri urgente de reabilitare a locuintelor si a zonelor locuite de romi în primii 4 ani .
- În vederea asigurarii unor conditii normale de locuit în zonele locuite de romi, **(energie electrica, apa potabila, canalizare, gaz metan, salubritate), Ministerul Lucrarilor Publice, Transporturilor si Locuintei** a elaborat un program de finantare guvernamentala si/sau în parteneriat, a firmelor de stat sau private si a organizatiilor nonguvernamentale care dezvoltă programe de îmbunătățire a autiilitatilor în zonele locuite de romi.

3. Securitate sociala

O mare parte a actiunilor vizând romii în politica specifica a **Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale**, fac trimitere la *masurile de asistenta sociala*, cu caracter general, specifice atributiunilor acestui minister:

- Legea 116/2002, privind prevenirea si combaterea marginalizarii sociale;
- Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca;
- Legea 416/2001, privind venitul minim garantat;
- Ordonanta nr.33/2001, privind acordarea de rechizite scolare in anul 2001-2002;
- Legea 705/2001, privind sistemul national de asistenta sociala;
- Stimularea întretinatorilor unici de familie, prevazuta în Legea 76/2002;
- Legea 108/1998, privind alocatia de întretinere pentru copii dati în plasament;
- Legea 61/1993, privind alocatia de stat pentru copii;
- Legea 67/1995, privind ajutoarele de urgenta;

• În 2001 fost creat cadrul legal pentru întarirea parteneriatului central-local-societate civila prin adoptarea Legii nr.705/2001 privind sistemul national de asistenta sociala. În anul 2002 Directia Generala de Asistenta Sociala a realizat prin directiile judetene, numirea la fiecare directie judeteană a unei persoane care sa colaboreze cu primariile, respectiv prefecturile, la identificarea problemelor etnicilor romi. În acest sens a fost transmisa adresa

nr.167/10.04.2002 prin care s-a solicitat mediatizarea prevederilor legale în domeniul asistentei sociale.

- Copiii si familiile cetatenilor români de etnie roma beneficiaza de prestatii sociale acordate prin intermediul Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale si Directiilor generale de munca si solidaritate sociala judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, cum sunt:

- alocatia de stat pentru copii, în temeiul Legii nr.61/1993;
- alocatia suplimentara pentru familiile cu copii, în temeiul Legii nr.119/1997;
- alocatia de întreținere pentru copiii dati în plasament, în temeiul O.U.G.nr.26/1997 republicata, aprobata prin Legea nr.108/1998;
- ajutorul social, în temeiul Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat;
- ajutorul pentru încălzirea locuintei, în temeiul Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat si a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.121/2002;
- alocatia pentru copiii nou-nascuti, în temeiul Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat;
- ajutoare de urgenta, în temeiul Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat;
- ajutoare financiare, în temeiul Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.118/1999
- privind înfiintarea si utilizarea Fondului national de solidaritate, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.366/2001.

- În luna ianuarie 2003, potrivit prevederilor Hotarârii Guvernului nr.1360/2002 privind stabilirea cuantumului **alocatiei de stat pentru copii**, aceasta s-a majorat de la 180.000 lei la 210.000 lei (Legea nr.61/1993 privind alocatia de stat pentru copii, republicata). Potrivit prevederilor Legii nr.119/1997 privind alocatia suplimentara pentru familiile cu copii si Hotarârii Guvernului nr.989/2000 privind finantarea indexarii cu 25% a cuantumului alocatiei suplimentare pentru familiile cu copii, cuantumul lunar al acestei prestatii sociale este de:

- 50.000 lei pentru familia care are doi copii în întreținere;
- 100.000 lei pentru familia care are trei copii în întreținere;
- 125.000 lei pentru familia care are patru sau mai multi copii în întreținere.

Alocatia de întreținere se acorda lunar, potrivit prevederilor Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.26/1997 privind protectia copilului aflat în dificultate, aprobata prin Legea nr.108/1998, republicata cu modificarile si completarile ulterioare. Beneficiaza persoane, familii sau organisme private autorizate pentru fiecare copil care le-a fost încredintat sau dat în plasament, potrivit hotarârilor comisiilor teritoriale pentru protectia copilului. Plata acestui drept se asigura de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale din bugetul de stat alocat cu aceasta destinatie. Cuantumul lunar al acestei prestatii este, în prezent, de 500.000 lei, aprobat prin Hotarârea Guvernului nr.331/2001.

- În conformitate cu prevederile Legii nr.34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială, pentru anul 2003 în bugetul alocat Ministerului Muncii și Solidarității Sociale cu această destinație este prevăzută suma de 36.630 milioane lei. Astfel, din 82 de solicitări depuse de asociații și fundații, au fost selectate și aprobate prin ordin al ministrului 70 de asociații și fundații pentru a primi subvenții de la bugetul de stat pentru anul 2003, în valoare totală de 36.621 milioane lei.

Trebuie specificat faptul că în cele 155 de unități de asistență socială ale asociațiilor și fundațiilor selectate sunt acordate servicii de asistență socială pentru un număr de 7.016 persoane asistate din toate categoriile defavorizate. Dintre acestea se specifică clar faptul că există **359 de copii de etnie roma**, beneficiari ai serviciilor mai sus amintite.

- Cu privire la prezentarea și sprijinirea, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale, a unui program de formare profesională a însoțitorilor romi pentru persoanele cu handicap din rândul etnicilor romi, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin instituțiile sale specializate, respectiv agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, derulează, la cererea persoanelor fizice și juridice interesate, programe de formare profesională și pentru însoțitori romi pentru persoanele cu handicap din rândul etnicilor romi. Organizațiile nonguvernamentale locale vor pune la dispoziția agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă informații referitoare la persoanele care îndeplinesc condițiile necesare pentru a beneficia de acest drept. În acest sens, se va încheia un protocol între Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății și Familiei și Secretariatul de Stat pentru Handicapați.

- În ceea ce privește măsurile de formare și reconversie profesională și de ocupare a forței de muncă provenită din populația de romi, în cadrul Programului național pentru creșterea gradului de ocupare în anul 2001, prin cursuri de formare profesională s-au realizat următoarele: **270 romi au fost înscriși la cursuri de formare profesională**, 232 au absolvit, iar dintre aceștia un număr de 205 persoane au fost încadrate în muncă. Cele mai solicitate meserii pe piața muncii au fost: instalator apă – canal, fierar – betonist, zidar rosar – tencuitor. Prin Programul național de ocupare a forței de muncă pentru anul 2002, au fost cuprinși la cursuri de formare profesională un număr de 282 persoane de etnie roma, din care 80 au fost încadrați în muncă. Meseriile cele mai solicitate în care s-au calificat românii au fost:

- croitor confecționer îmbracaminte – 40 persoane
- mecanic auto – 40 persoane
- floricultor – 16 persoane
- bucătar- 12 persoane
- operator confecționer îmbracaminte - 12 persoane

- zidar cosar - 38 persoane

Pentru anul 2003 sunt prevazuti a se încadra în urma absolvirii cursurilor de formare profesionala, un numar de 215 de persoane de etnie roma. Activitatea de formare profesionala a adultilor a fost reglementata prin Legea nr. 375 / 2002, care aproba Ordonanta nr. 129 / 2000.

- La initiativa **Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de Munca** au avut loc întâlniri a reprezentantilor Birourilor Judetene pentru Romi cu reprezentantii Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale si ai Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de Munca având ca scop informarea acestora cu privire la masurile luate de minister pentru realizarea activitatilor prevazute de H.G. nr. 430/2001 – Strategia Guvernului de îmbunatatire a situatiei romilor – si de a primi propuneri din partea acestora referitor la implementarea în plan local a acestor masuri.

- Prin aparitia Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurarii pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca se prevad **masuri active** de stimulare a angajatorilor care încadreaza tineri absolventi, facilitati fiscale pentru angajatori prin diminuarea contributiei de 5% datorata bugetului asigurarii pentru somaj, cu 0,5 pentru fiecare procent din ponderea personalului nou angajat, pe o perioada de 6 luni, cu conditia ca angajatorii sa încadreze în munca persoane din rândul somerilor, pe o perioada de minim 6 luni. Din moment ce rata somajului este mai mare în rândul romilor decât în rândul majoritatii populatiei, masura adoptata este un sprijin indirect pentru angajarea etnicilor romi.

- În scopul facilitarii accesului romilor pe piata muncii, Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca organizeaza la nivel national, în data de 9.05.2003, bursa locurilor de munca pentru romi. În vederea desfasurarii în conditii optime a bursei, se va organiza în prealabil la sediul Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de Munca o întâlnire cu reprezentantii etnicilor romi din cadrul asociatiilor si organizatiilor neguvernamentale în scopul elaborarii unei strategii la nivel national.

- Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale a initiat parteneriate de colaborare cu organizatiile neguvernamentale ale romilor si autoritatile locale pentru introducerea în Catalogul Ocupatiilor Românești (COR) a **meseriilor specifice romilor**, precum si a altor ocupatii: mediator sanitar, asistenti personali pentru romii cu handicap sever, mediatorul social. Astfel, meseria de mediator sanitar a fost introdusa în COR la codul 513902. În urma demersurilor facute de catre Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale a fost introdusa în COR ocupatia „Însotitor pentru persoanele cu handicap grav“ la nr. 513304, masura ce creeaza premisele derularii unui program formare profesionala a însotitorilor romi pentru persoanele cu handicap din rândul etnicilor romi.

- A fost aprobată **Legea nr.116/2002** privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale. De asemenea, prin Hotărârea Guvernului nr.1149/2002 au fost aprobate Normele metodologice de aplicare a legii. Legea are ca obiectiv "facilitarea accesului la un loc de muncă și la o locuință precum și asigurarea accesului la serviciile de sănătate și educație".

- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, realizează un acompaniament social personalizat pentru tinerii cu vârste între 16 și 25 de ani aflați în dificultate și confrunțați cu riscul excluderii profesionale, în scopul facilitării accesului lor la un loc de muncă.

Alte activități desfășurate conform H.G 430/2001 sunt:

- Informarea structurilor locale asupra H.G 430/2001 și a măsurilor specifice MMSS.
- Informarea și educarea privind dezavantajele "muncii la negru", "școala profesională – un prim pas către un loc de muncă".
- Colaborarea cu alte structuri locale (Prefecturi - B.J.R, Primării) pentru identificarea problematicei romilor.
- Organizarea de reuniuni naționale cu B.J.R- urile pentru identificarea problemelor privind ocuparea forței de muncă.
- Colaborarea cu alte instituții centrale pentru îndeplinirea măsurilor comune, cuprinse în Planul General de Măsuri.
- Instruirea personalului în vederea facilitării accesului pe piața muncii a romilor, în special a celor care au urmat cursurile de formare profesională.
- Informarea etnicilor romi, prin diverse mijloace, asupra drepturilor pe care aceștia le au potrivit legislației în vigoare.
- Acordarea de subvenții organizațiilor neguvernamentale care înființează și administrează unități de asistență socială. Până în prezent, 47 de asociații neguvernamentale, subvenționate, au acordat servicii sociale pentru 20.491 de persoane nevoiase, dintre care 2037 sunt tineri....
- a elaborat proiectul de lege privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, proiect care în prezent este în curs de adoptare.

- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Tineretului și Sportului și centrele teritoriale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă au în vedere derularea unui program privind informarea și consilierea profesională a romilor **"Școala profesională – un prim pas către un loc de muncă"**.

- În colaborare cu organizațiile neguvernamentale, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, derulează programe de informare și educație privind dezavantajele muncii "la negru" pentru etnicii romi.

4. Sanatate

Ministerul Sanatatii si Familiei considera ca prioritara asigurarea capacitatii de implementare, pe termen mediu (2001-2004), a Strategiei Guvernului României de îmbunatatire a situatiei romilor. În acest scop s-au luat masuri de organizare/reorganizare a resurselor umane si masuri de asigurare a cadrului legislativ din interiorul sistemului sanitar, care sa permita implementarea Strategiei sectoriale.

- Colaborarea cu organizatiile romilor are un rol deosebit de important în acest proces. În perioada 2001-2002, majoritatea masurilor prevazute în Planul de Masuri al Strategiei Guvernului României de îmbunatatire a situatiei romilor, cap. "Sanatate" au fost îndeplinite.

- Ministerul Sanatatii si Familiei si-a concentrat eforturile pentru realizarea introducerii la nivel national, institutionalizat a **sistemului mediatorilor sanitari**. A fost emis Ordinul Ministrului Sanatatii si Familiei Nr. 619/14.08.2002, pentru aprobarea functionarii ocupatiei de mediator sanitar si a Normelor tehnice privind organizarea, functionarea si finantarea activitatii mediatorilor sanitari în anul 2002. Conform acestuia, în anul 2002 au fost aprobate **166 de locuri** de mediatorii sanitari, în 34 de judete din tara. Documentatia programului legat de mediatorii sanitari din cadrul comunitatilor de romi si cea legata de activitatile, pe care le desfasoara MSF, pentru îmbunatatirea situatiei romilor este voluminoasa. In anul 2003 se va continua procesul de consolidare si evaluare a functionarii sistemului mediatorilor sanitari, paralel cu completarea formarii profesionale a mediatorilor. În acest demers MSF va beneficia de sprijinul organizatiilor internationale.

- Pornind de la necesitatea implementarii unor proiecte de informare sanitara, consultanta medicala si planning familial pentru femei, în comunitatile de romi, cu accent pe protectia mamei si copilului, au fost incluse obiective specifice în Programul National de Sanatate a Copilului si Familiei. În afara de Programul National, se deruleaza numeroase astfel de proiecte în tara, la nivel local.

- În anul 2003 se elaboreaza, în colaborare cu reprezentantii societatii civile rome si ai mediatorilor sanitari activi, Planul de actiune al Strategiei nationale pentru sanatatea reproducerii în comunitatile de romi. Acest plan va fi implementat în judete pilot, urmând extinderea în cursul anului viitor. Activitatile vor beneficia si de sprijinul organizatiilor internationale.

- În baza unui Protocol semnat între MSF si Partida Romilor Social Democrate din România se pune la dispozitia acesteia un cabinet medical mobil, care urmeaza sa intre în functiune dupa asigurarea, de catre parteneri, a conditiilor necesare functionarii acestuia.

- În ceea ce priveste realizarea de **campanii de vaccinare** acestea au reprezentat o constanta în activitatea Ministerului Sanatatii si Familiei:

- În lunile mai-iunie 2001, în cadrul campaniei de vaccinare antipoliomielita, destinata în mod special comunitatilor de romi, au fost vaccinati un numar de 9591 de copii, costul estimat fiind de 150 milioane lei.
- În campania de vaccinare antipoliomielita din luna august 2002, doar în judetul Tulcea au fost vaccinati 1069 de copii de etnie roma.

- In anul 2003 vor avea loc si **campanii de imunizari**, care se efectueaza în afara calendarului de vaccinari uzual (împotriva hepatitei tip A). Materialul biologic este achizitionat special pentru acele comunitati, care prezinta risc crescut de a contacta boala.

- Campaniile de depistare a TBC se desfasoara la nivel national conform unor programari. În luna septembrie 2001 a avut loc în judetul Prahova, în comunitatea de romi din Mizil, actiunea de depistare a infectiei **HIV/SIDA**, hepatita B si C. Au fost testate **788 de persoane din comunitate** si s-au cheltuit aproximativ 1 miliard de lei din bugetul Ministerului Sanatatii si Familiei.

- Unitatea mobila de depistare **TBC** s-a deplasat în perioada octombrie-noiembrie 2001 in judetul Calarasi, unde au fost examinati radiologic **1583 de cetateni romi**, confirmându-se ca bolnavi doar 4 dintre acestia.

Masuri suplimentare (complementare Planului de Masuri al Strategiei Guvernului României de îmbunatatire a situatiei romilor):

- Implicarea in proiecte: Programul PHARE, prin care România va fi sprijinit de catre Uniunea Europeana în implementarea Strategiei Guvernului României de îmbunatatire a situatiei romilor; proiect "**Scoala mamelor**", "International Communication Point on Roma Health" etc.

- **Planul de destigmatizare a populatiei romilor**, privind imaginea acestora în rândul personalului medical din cadrul Ministerului Sanatatii si Familiei, a Directiilor de Sanatate Publica judetene si a municipiului Bucuresti, a unitatilor sanitare din tara. Între primele rezultate ale acestui plan se mentioneaza timpul relativ scurt al întocmirii documentatiei necesare functionarii ocupatiei de mediator sanitar (in alte tari un proces relativ similar, a durat peste 10 ani, în România procesul fiind estimat a fi complet la sfârșitul anului 2003).

- Ministerului Sanatatii si Familiei este partener al Ministerului Informatiilor Publice în noul proiect Phare "Sprijin pentru Strategia de imbunatatire a situatiei romilor ", aplicat in România, în perioada 2003-2005.

- În plan local, în majoritatea judetelor exista o buna colaborare între Birourile Judetene pentru Romi si Directiile de Sanatate Publica, cu scopul solutionarii problemelor pe care le întâmpina etnicii romii în ceea ce priveste accesul la serviciile medicale, precum si în ceea ce priveste sistemul de asigurari pentru sanatate.

5. Economic

Ministerul Dezvoltării și Prognozei a făcut publice informațiile referitoare la programele de dezvoltare a zonelor defavorizate, programele de dezvoltare economică a unor județe și regiuni din România, în scopul cuprinderii comunităților de romi în circuitul politicilor publice.

- Referitor la introducerea “facilităților fiscale întreprinzătorilor care angajează romi”, **Ministerul Industriei și Resurselor** consideră că acordarea selectivă a unor facilități fiscale care să încurajeze numai o anumită categorie de persoane nu este benefică, deoarece aceasta ar conduce la discriminare în raport cu alte categorii sociale și la încălcarea principiului echității fiscale. Prin memorandumul cu privire la politicile economice și financiare ale Guvernului României în perioada 2001-2002 convenit cu Fondul Monetar Internațional, Guvernul s-a angajat să nu introducă scutiri fiscale sau alte noi facilități fiscale.

- Pentru formularea de propuneri privind acordarea de facilități fiscale întreprinzătorilor care angajează etnici romi, întreprinderile mici și mijlocii au beneficiat pe perioada anului 2001 și pe primele 6 luni ale anului 2002 de facilitățile fiscale prevăzute de Legea nr.133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare. De la data intrării în vigoare a Legii nr.414/2002 privind impozitul pe profit și a Legii nr.345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, aceste facilități au fost abrogate urmând ca întreprinderile mici și mijlocii să beneficieze de facilitățile fiscale prevăzute de noua legislație, care se referă la toți agenții economici.

- Referitor la prezentarea, în colaborare cu liderii romilor și cu organizațiile neguvernamentale, a unui set de măsuri pentru finanțarea parțială a proiectelor bazate pe **activități generatoare de venit și mici afaceri pentru familiile și comunitățile de romi**, sprijinirea în condițiile legislației în vigoare, a întreprinderilor mici și mijlocii aparținând persoanelor provenite din rândul etniei romilor, prin sistemul de credite avantajoase, Ministerul Industriei și Resurselor, acordă microcredite, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.118/1999, prevederile H.G. nr.840/2002 privind aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente subprogramelor care se finanțează prin bugetul Ministerului pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie pe anul 2002, în cadrul programului “Măsuri de stimulare a înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii”. S-au aprobat 4 subprograme care se vor derula în perioada 2002 – 2005. Pentru anul 2002 suma totală finanțată de la bugetul statului este de 88 miliarde lei, după cum urmează :

- Subprogram național multianual pe perioada 2002-2005 de susținere a investițiilor realizate de întreprinderi nou înființate și micro-întreprinderi;

- Subprogram national multianual de înființare și dezvoltare de incubatoarele tehnologice și de afaceri;
- Subprogram national multianual pe perioada 2002-2005 de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii în dezvoltarea exportului;
- Subprogram national multianual pe perioada 2002-2005 pentru susținerea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la servicii de instruire și consultanță.

Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor

- În domeniul participării romilor și a comunităților de romi la dezvoltarea comunităților rurale și a producției agricole, Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor a elaborat un pachet de acte normative care să asigure participarea egală și sprijinirea alături de producătorii agricoli a comunităților de romi din zonele rurale, la realizarea produselor agricole, atât în cadrul unor asociații familiale proprii cât și prin angajarea acestora în exploatarea agricole.
- Comunitățile de romi din mediul rural, organizate în asociații familiale sau în exploatarea agricole, pe baza unor proiecte documentate, participă și obțin finanțări prin Programul Sapard, destinat exclusiv dezvoltării rurale.
- Prin programul legislativ al Guvernului pe anul 2002, inițiat de Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor s-au creat **facilități pentru tinerii din mediul rural**, în vârstă de până la 40 de ani, care doresc să se stabilească în mediul rural. Legea prevede atribuirea în proprietate a unor terenuri de până la 1000 mp. pentru construirea de locuințe și anexe gospodărești; atribuirea în folosință a unor terenuri agricole de până la 10 ha, scutirea de la plata taxei procentuale, stabilită potrivit prevederilor legale.
- Alte acte normative elaborate de Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor adoptate de Guvern în perioada 2001-2002 urmăresc stimularea activităților agricole, sprijinirea comunităților de romi din zonele rurale, realizarea de produse agricole prin angajarea producătorilor agricoli români și de alte naționalități în exploatarea agricole:
  - campania agricolă sprijinită din bugetul ministerului;
  - susținerea unei părți din prețul semintelor certificate;
  - subvenții pentru plata unei părți din energia electrică și întreținerea sistemelor de irigații;
  - acordarea de la bugetul de stat a unor susțineri punctuale pentru sprijinirea producătorilor agricoli;
  - subvenții pentru exploatarea agricole familiale și comerciale pentru producătorii individuali: subvenții și ajutoare pentru sectorul vegetal și zootehnie.
- Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor a elaborat acte normative pentru a sprijini producătorii agricoli, adoptate de guvern prin: H.G 683/2002; H.G 684/2002; H.G 755/2002; H.G 54/2002; O.G.18/2002; O.M.110/2002; O.M. 111/2002.

- Prin Programul de atribuire în folosință gratuită a spațiilor zootehnice dezafectate, potrivit O.G. 168/2001 și H.G. 216/2002 s-au pus în valoare construcțiile zootehnice dezafectate destinate creșterii, îngrășării și exploatarei animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate.
- Programul pentru sprijinirea fermierilor privați în vederea achiziționării de animale de reproducție, creștere și îngrășare, a fost aprobat prin Ordinul Ministrului 141/2002, modificat și aprobat prin Ordinul Ministrului 187/2002, privind achiziționarea de animale de reproducție, creștere și îngrășare din speciile taurine și porcine și procurării de utilaje noi, specifice activităților din zootehnie, cu acordarea de mijloace financiare din fondul „Dezvoltarea agriculturii românești”.
- Programul pentru cumpărarea de tractoare și utilaje agricole, desfășurat prin Ordinul Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor nr. 97/2001 și Ordinul 221/2002, se acordă o alocație echivalentă cu 55% din prețul de cumpărare al tractoarelor și utilajelor agricole (inclusiv TVA).
- Programul pentru acordarea de bonuri valorice reprezentând contravaloarea cotei unice, necesare achiziționării motorinei în domeniul agriculturii;
- Programul pentru subvenționarea prețului de cumpărare a instalațiilor de irigații, prin care s-a acordat 70% din prețul de achiziție a instalațiilor de irigații (inclusiv TVA) din Fondul „Dezvoltarea agriculturii românești”.
- În domeniul pregătirii profesionale și consultanței agricole, în vederea **includerii comunităților de romi în programele de dezvoltare rurală**, românii care au o calificare agricolă beneficiază de consultanță gratuită pentru organizarea asociațiilor familiale sau a exploatarelor agricole. Aceste servicii se realizează prin Oficiile Județene de consultanță agricolă și Serviciile comunitare de cadastru și consultanță agricolă, aflate în coordonarea tehnică a Agenției Naționale de consultanță agricolă și ale Direcțiilor Generale județene pentru agricultură și industrie alimentară.
- Prin ordinul comun al Ministerului Educației și Cercetării nr.4969/2001 și al Ministerului Agriculturii, Alimentației și Padurilor nr.110049/2002, s-a **creat posibilitatea copiilor romi de a frecventa școlile profesionale sau de maistri din cadrul grupurilor școlare agricole**, la absolvire primind un certificat de calificare, acordat de Ministerul Educației și Cercetării și de Ministerul Agriculturii, Alimentației și Padurilor. De asemenea s-a creat posibilitatea participării la cursurile de calificare gratuite organizate de sistemul Agenției Naționale de Consultanță Agricolă și al Oficiilor județene de consultanță agricolă pentru meserii agricole, inclusiv pentru tractoriști și mecanizatori, precum și în meserii din domeniul industriei alimentare.

- În vederea demarării program prin care să fie acordate **suprafete de teren cetatenilor romani de etnie roma**, Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor a realizat o prima evidenta a terenurilor agricole la nivelul fiecarui judet. Conform datelor prezentate de către Directiile pentru agricultura și industrie alimentara judetene și a municipiului București și de către Agentia Domeniilor Statului, rezulta ca exista o suprafata totala disponibila de 154.827,7 ha.
- Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor întreprinde în continuare toate demersurile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ce îi revin în conformitate cu prevederile "Programului privind elaborarea actelor normative necesare atribuirii în proprietate a unor terenuri agricole pentru romi", aprobat prin H.G. nr. 256/04.03.2003, aparuta în Monitorul Oficial nr. 171/2003.

Ministerul Finantelor Publice, considera ca acordarea selectiva a unor **facilitati fiscale**, care să încurajeze numai o anumita categorie de persoane nu este benefica, deoarece aceasta **ar conduce la discriminare** în raport cu alte categorii sociale și la încălcarea principiului echitatii fiscale. De asemenea, se face precizarea ca prin memorandumul cu privire la politicile economice și financiare ale Guvernului Romaniei în perioada 2001-2002, convenit cu Fondul Monetar International, Guvernul s-a angajat să nu introduca scutiri fiscale sau alte noi facilitati fiscale.

- În acest context, abordarea actiunilor vizand romii cuprinse în Planul General de Masuri a H.G 430/2001, fac trimitere la masurile cu caracter general , politici fiscale, conform atributiilor specifice ale Ministerul Finantelor Publice:
  - subventii pentru unitatile de asistenta sociala acordate de la bugetul de stat prin bugetul Mnisterului Muncii și Solidaritatii Sociale, conform Legii 34/1998 și a prevederilor H.G 1153/2001 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii 34/1998.
  - deducerea unor cheltuieli suplimentare de amortizare de 20% din valoarea de intrare a mijloacelor fixe și/sau brevetelor de inventie amortizabile;
  - utilizarea în regim de amortizare accelerata fara solicitarea aprobarii organului fiscal teritorial, pentru masini, utilaje și instalatii de lucru, computere și echipamente periferice ale acestora;
  - scutire de la plata impozitului pe profit pana în anul 2007, pentru persoanele juridice care au obtinut certificatul de investitor în zona defavorizata, pâna la data de 1 iulie 2002;
  - scutire de la plata impozitului pe profit pâna în anul 2007, pentru persoanele juridice care își desfasoara activitatea în zonele libere și au realizat investitii în zona, în active corporale amortizabile, de ce puțin 1.000.000 USD;
  - O.G 27/1996, privind acordarea de facilitati persoanelor care domiciliaza sau lucreaza în unele localitati din Muntii Apuseni și în rezervatia Biosferei Delta Dunarii.
- Referitor la propunerile de stimulare finaciara a persoanlului medical care își

desfasoara activitatea în zonele foarte sarace locuite de romi, Ministerul Finantelor Publice, va contribui la promovarea unor astfel de propuneri, daca va fi solicitat de institutia cu atributii în elaborarea de propuneri privind sistemul de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar, Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale.

- Pentru îndeplinirea masurii vizând prezentarea în colaborare cu liderii romilor, organizatiile neguvernamentale a unui set de masuri pentru finantarea partiala a proiectelor generatoare de venituri si mici afaceri pentru familiile si comunitatile de romi, Ministerul Finantelor Publice, a directionat masura catre Ministerul pentru Întreprinderile Mici si Mijlocii si Cooperatie, în al carui buget pe anul 2002, sunt cuprinse la titlul "transferuri" articolul "alte transferuri" 88 miliarde lei, pentru stimularea înfiintarii si dezvoltarii întreprinderilor mici si mijlocii. Potrivit Legii 133/1999, aceste sume sunt alocate pentru finantarea programelor de dezvoltare si a masurilor de sprijinire a înfiintarii de noi întreprinderi mici si mijlocii. Programele se deruleaza prin MIMMC, iar selectarea acestora se face prin licitatii, persoanele interesate trebuind sa se adreseze acestui minister.

- Urmare a încheierii Memorandumului de Înțelegere între Guvernul României si Fondul Monetar International, se va renunta la facilitatile acordate în prezent (prevazute în diverse acte normative), urmând a se aproba un set de facilitati de care sa poata beneficia în mod unitar toti investitorii, inclusiv cei de etnie roma. Noile facilitati, cu caracter special, prevazute în Legea 133/1999, vizeaza stimularea întreprinzatorilor privati pentru înfiintarea si dezvoltarea întreprinderilor mici si mijlocii.

- Au fost formulate propuneri privind acordarea de facilitati fiscale întreprinzatorilor care angajeaza etnici romi. În colaborare cu liderii romilor si organizatiile nonguvernamentale, s-a prezentat un set de masuri pentru finantarea partiala a proiectelor bazate pe activitati generatoare de venit si mici afaceri pentru familiile si comunitatile de romi.

- Liderii comunitatilor de romi au initiat un proiect de finantare partiala a unor ateliere mestesugaresti în comunitatile de romi, prin care sa se asigure producerea si comercializarea obiectelor casnice si de artizanat, precum si revitalizarea altor meserii traditionale. În acest sens, pentru a veni în sprijinul comunitatilor de romi, membrii Comisiei Ministeriale din cadrul MIMMC au înaintat un program de încurajare a înfiintarii întreprinderilor mici si mijlocii în domeniile traditionale specifice comunitatilor de romi. Proiectul a fost prezentat liderilor comunitatilor de romi în vederea consultarii, urmând ca, dupa definitivarea acestuia sa se identifice sursa de finantare. Bugetul alocat acestui proiect, **"Program de încurajare a IMM din domeniul prelucrării lemnului, a sticlei, artizanatului, mobilei, obiectelor de uz casnic, tesaturilor, covoarelor"**, este estimat la cifra de 700.000 EURO. Se are în vedere si favorizarea proiectelor axate pe **crearea locurilor de munca pentru femeile de etnie roma.**

6. Justitie si ordine publica

Din Raportul Ministerului de Interne, rezulta ca majoritatea actiunilor întreprinse în cursul anului 2001, reprezinta coordonate de lucru cu caracter permanent pentru unitatile ministerului, cu scopul prevenirii discriminarii institutionale si sociale a cetatenilor romani de etnie roma, în privinta accesului acestora la serviciile oferite de societate.

Raportul arata ca de la adoptarea H.G.430/2001, Ministerul de Interne a demarat activitati conforme cu obiectivelor cuprinse în Strategia de îmbunatatire a romilor, aprobata prin H.G. nr. 430/25.04.2001, detaliate în cadrul Planului General de Masuri întocmit de catre Comisia pentru Romi din cadrul Ministerului Justitiei în data de 27.09.2001.

Actiunile prioritare specifice au urmarit :

- analiza si evaluarea posibilelor efecte discriminatorii ale reglementarilor actuale si perfectionarea cadrului juridic existent.
  - elaborarea unui plan de solutionare a cazurilor de apatridie a romilor proveniti din România, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe.
  - îndeplinirea obligatiilor ce revin în materie de cooperare juridica si judiciara internationala pentru solutionarea unor cazuri concrete de apatridie, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe.
  - elaborarea unui plan de adoptare a programelor de reinsertie sociala a persoanelor condamnate de etnie roma, în functie de particularitatile acestora, împreuna cu reprezentanti ai Ministerului de Interne.
  - controlul si îndrumarea modului de executare a sanctiunilor neprivative de libertate aplicate persoanelor de etnie roma.
- Initierea unor programe de educatie juridica si de preventie în rândul comunitatilor de romi.
- elaborarea programului de informare si educare a romilor cu tema „Drepturile tale în fata justitiei”, în colaborare cu Ministerul de Interne si organizatii neguvernamentale.

În cursul anului 2002, Comisia Ministeriala pentru Romi a urmarit îndeplinirea obiectivelor sus-mentionate la termenele stabilite, cu asigurarea eficientei activitatilor propuse.

Inexistenta fondurilor de sustinere a strategiei în anul 2001 a determinat imposibilitatea elaborarii unui plan national de adoptare a programelor de reinsertie sociala a persoanelor condamnate de etnie roma, în functie de particularitatile acestora, aceasta actiune presupunând activitati de cercetare stiintifica, deplasari pe teren, constituirea unui grup de lucru, elaborarea unor metode si tehnici de interventie specifice. In acest context, mentionam ca unele dintre serviciile de reintegrare sociala a infractorilor si de supraveghere a executarii pedepselor neprivative de libertate, înfiintate pe lângă tribunale, sub autoritatea Ministerului Justitiei, elaboreaza în prezent programe specializate de reintegrare sociala a persoanelor care au savîrsit infractiuni, în functie de particularitatile acestora. Se resimte însa acut lipsa unei expertize fundamentate în domeniul elaborarii unor programe specializate de reinsertie sociala adaptate specificului cetatenilor de etnie roma, care sa fie standardizate la nivel national.

- În vederea solutionarii cazurilor de apatridie, Ministerul de Interne a initiat un proiect de Memorandum privind solutionarea problemei apatrizilor de origine româna aflati în Republica Federala Germania, aprobat de Primul Ministru în sedinta de guvern din martie 2001. In baza acestui Memorandum, s-a transmis autoritatilor germane acordul privind preluarea unui numar de 20 de apatrizi, expulzati din Germania.

- O alta masura a Ministerului de Interne, referitoare la initierea unui plan de obtinere a documentelor de identitate s-a concretizat prin încheierea parteneriatelor între organizatiile neguvernamentale ale romilor si Directia Generala de Evidenta Informatizata a Persoanei, Primaria Capitalei, Directia cu Organizatiile neguvernamentale din cadrul Guvernului.

- Pâna la sfârșitul lunii august 2002, au fost luate în evidenta **2718 persoane** fara acte de stare civila si **19.018 persoane** fara acte de identitate. Au fost puse in legalitate **2512 persoane** cu acte de stare civila si **18.455 persoane** cu acte de identitate.

- Pentru prevenirea si combaterea discriminarii în relatia cetateanului cu Ministerul de Interne, s-au analizat dispozitiile interne privind organizarea si desfasurarea activitatii de primire, examinare, evidenta si rezolvare a petitiilor, accesul la audiente, cu accent pe respectarea principiului transparentei în relatiile cu publicul, manifestarea unei atitudini politicoase, interzicerea manifestarilor arogante, proliferarea injuriilor, insultelor, sau a stereotipurilor etnice .

- S-au desfasurat programe interne având ca scop studierea si cunoasterea prevederilor Ordonantei Guvernului nr.137/2000, adoptata prin Legea 48/2002, privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare.Nu s-au înregistrat cazuri de discriminare în care sa fie implicati politistii.

- Pentru rezolvarea starilor tensionate sau a conflictelor, la nivelul fiecarui Inspectorat Judetean de Politie a fost întocmita o strategie de identificare a localitatilor în care traiesc grupuri de romi, realizarea unei mape a localitatii care cuprinde ocupatia membrilor comunitatilor de romi,s tarile conflictuale latente si active între grupurile de romi sau între acestia si reprezentantii populatiilor majoritare.

- De asemenea, fiecare post de politie comunala, a întocmit un dosar al starilor conflictuale în care in care sunt mentionate evenimentele produse si masurile întreprinse.

- Au fost organizate întâlniri cu liderii etniei romilor pentru prezentarea legislatiei privind regimul pasapoartelor în România, modul de sanctionare a faptelor savârsite în afara teritoriului de cetatenii români sau de persoane fara cetatenie domiciliata în România, sau desfasurat campanii de informare asupra normelor cuprinse în Ghidul de calatorie Schengen.

- Comandamentul National al Jandarmeriei organizeaza echipe mixte de negociatori

care sa actioneze pentru dezamorsarea tensiunilor, organizeaza întâlniri periodice la nivelul comunitatilor de romi pentru cunoasterea si respectarea legislatiei referitoare la ordinea publica.

- Pentru promovarea profesiei de politist si **recrutarea ofiterilor de politie din rândul cetatenilor de etnie roma**, se afla în studiu, fundamentarea stiintifica: „Adaptarea sistemului de recrutare a personalului Ministerului de Interne si promovarea profesiei de politist în comunitatile de romi”.

- Directia Generala a Politiei Bucuresti a recrutat în martie 2002 persoane de etnie roma care au participat la concursul organizat în vederea încadrării, însa aceste persoane nu au obtinut punctajul admis.

- Pentru a adapta programele de probatiune, recuperare si reabilitare sociala la particularitatile detinutilor de etnie roma, Ministerul Justitiei a fundamentat o cercetare cu privire la particularitatile detinutilor romi din penitenciarele românești. Aproximativ **20%** din beneficiarii programelor derulate de serviciile de **reintegrare sociala si supraveghere** sunt de etnie roma.

- La nivel local, unitatile de politie, colaboreaza cu serviciile de reintegrare sociala si supraveghere atât pentru activitati de preventie primara cât si pentru supravegherea persoanelor condamnate.

- Alte activitati dezvoltate conform H.G 430/2001, sunt de dezvoltare a **parteneriatului dintre sefi politiei locale cu liderii comunitatilor de romi**, masura realizata prin structurile Ministerului de Interne, prin organizarea întâlnirilor în interiorul comunitatilor de romi si implicarea politistilor în identificarea cazurilor sociale grave, prin sesizarea institutiilor abilitate.

- Este în curs de finalizare un raport asupra reglementarilor de drept public si privat vizând identificarea posibilelor efecte discriminatorii si a solutiilor de perfectionare a cadrului juridic existent. De asemenea, este în curs de realizare, un studiu referitor la respectarea drepturilor fundamentale ale omului, garantate prin Constitutie si alte tratate si conventii internationale.

- Pentru viitorul apropiat Ministerul de Interne își propune organizarea unor întâlniri cu lideri ai romilor în scopul informării acestora în legatura cu unele modificari ale legislatiei în vigoare si realizarea de campanii privind necesitatea respectării normelor cuprinse în Ghidul de Calatorie în Spatiul Schengen, precum si realizarea unor acorduri noi cu reprezentantii asociatiilor neguvernamentale.

Ministerul Apararii Nationale a participat la dezbateri publice, împreuna cu reprezentanti ai romilor, pe tema existentei în armata a unei atitudini discriminatorii fata de soldatii de etnie roma.

- În cadrul actiunilor generale de recrutare, Ministerul Apararii Nationale are în curs de derulare un program de atragere si recrutare din randul romilor a candidatilor pentru licee si academii militare, scoli de subofiteri. In acest sens a fost transmisa o scrisoare Ministerului Educatiei si Cercetarii prin care sa solicitat includerea/popularizarea în orele de orientare profesionala, a institutiilor militare.

- Centrele militare judetene au desfasurat actiuni promotionale si de recrutare în licee si scoli pentru sesiunea de admitere din 2002. De asemenea, Ministerul Apararii Nationale , prin intermediul publicatiilor sale, promoveaza materiale privind integrarea romilor în institutia militara si intentioneaza sa popularizeze carierele de succes ale unor cadre de etnie roma.

- Birourile de informare - recrutare din centrele militare judetene si ale Municipiului Bucuresti, cu sprijinul consilierilor romi de la nivel judetean, au prezentat în comunitati de romi conditiile de acces în sistemul militar, fie direct, fie prin materiale de prezentare.

- S-au publicat în "Observatorul militar", articole menite sa faca cunoscute istoria si problemele romilor, cu scopul sensibilizarii militarilor fata de situatia comunitatilor de romi.

- Pentru a preveni discriminările de orice natura, la încorporare, militarii în termen, vor primi fluturase, explicative, pe care vor fi scrise drepturile si îndatoririle pe timpul stagiului militar, precum si modul de actiune în cazul încalcarii drepturilor, sau comiterii abuzurilor. Componenta antidiscriminare este pezentă în acest pachet informativ.

- Problema romilor în armata (prezenta, strategie, programe) a fost prezentata în cadrul conferintei internationale "Globalizarea relatiilor civili-militari – democratizare, reforma si securitate", urmata de expedierea unui documentar grupului de experti independenti din Romania, pentru întocmirea raportului pentru România privind Programul "Non-Discrimination Review", adoptat la reuniunea oficialilor guvernamentali pentru minoritati a statelor membre C.E.

7. Protectia copilului

În masurile **Agentiei Nationale pentru Protectia Copilului si Adoptie** se subliniaza ca, desi nu au programe specifice pentru copii romi, nu exista o politica de discriminare, dovada fiind faptul ca în centrele de plasament sunt protejati copii de etnie roma alaturi de ceilalti copii. În centrele maternale sunt gazduite laolalta mame cu copii de etnie roma si mame aparținând altor etnii. De asemenea, familiile cu multi copii care au beneficiat de

ajutoare materiale/financiare din partea Directiei pentru Protectia Copilului si a organizatiilor neguvernamentale sunt, în special, de etnie roma.

- De asemenea prin activitatea de protectie a copiilor aflati în dificultate desfasurata de catre Directia pentru Protectia Drepturilor Copilului si Adoptie sunt monitorizati, asistati, ocrotiti prin masuri de protectie temporare sau definitive, inclusiv prin adoptie, si sprijiniti dupa împlinirea vârstei de 18 ani, tineri aparținând etniei romilor, fara nici un fel de discriminare.

- Agentia Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie face eforturi sustinute în scopul îmbunatatirii calitatii vietii copiilor din familiile cu venituri scazute si asigurarea respectarii drepturilor acestora . Recent, Guvernul a aprobat patru Programe de Interes National (PIN), pentru care a fost alocata Agentia Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie suma de 215 miliarde lei, beneficiarii urmând a fi si copii din etnia romilor pentru:

- integrarea sociala a copiilor strazii (crearea unei retele de asistenti maternali profesionisti pentru situatii de urgenta, identificarea unei retele de familii de plasament pentru copii strazii, crearea serviciilor de interventie);
- închiderea institutiilor de tip vechi destinate copiilor cu nevoi speciale;
- integrarea socio-profesionala a tinerilor din institutii care împlinesc 18 ani;
- formarea resurselor umane din sistemul de protectie a copilului.

- Prin politica sa de destitutionalizare a copiilor Agentia Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie își propune sa dezvolte proiecte de promovare a alternativelor de tip familial pentru copii institutionalizati si, nu în ultimul rând, desfasurarea în colaborare cu organizatiile neguvernamentale a unor campanii anuale de prevenire a abandonului, abuzului si a neglijarii copilului, precum si a tuturor fenomenelor care determina intrarea copilului în dificultate.

- În urma solicitarilor transmise de catre Agentia Nationala pentru Protectia Copilului catre directiile pentru protectia copilului, în vederea centralizarii informatiilor referitoare la felul în care au început sa implementeze Strategia Guvernului de îmbunatatire a situatiei romilor, s-au primit raspunsuri de la un numar de 26 de directii, dintr-un numar total de 47 directii pentru protectia copilului.

- Informatiile solicitate se refereau la:

- programele specifice pentru copiii/tinerii romi, pentru fetele/femeile de etnie roma desfasurate, inclusiv programe pentru prevenirea si combaterea discriminarii acestora (daca exista);
- organizatiile partenere, rome sau nerome, care sunt implicate în programe pentru copiii romi, coordonatele acestora, persoanele de contact; dintre acestea, care sunt autorizate de catre Directia pentru Protectia Copilului si care au încheiat cuacestea conventii de colaborare;
- planul de parteneriat cu organizatiile neguvernamentale ale romilor (daca exista);

- relatiile de colaborare cu lideri politici romi, consilieri locali/judeteni romi, lideri din comunitatile de romi, etc. si care sunt formele de colaborare;
- programul pentru formarea de mediatori sociali si de formatori din rândul etniei romilor, cu parteneri din sistemul public sau privat (daca exista);
- planul anual de angajare de personal din rândul etniei romilor, atât în cadrul DPC, cât si în institutiile subordonate (daca exista).

- Raspunsurile primite, în marea lor majoritate, subliniaza ca desi nu au programe specifice, « nu exista o politica de discriminare », dovada fiind faptul ca în centrele de plasament sunt protejati copii de etnie roma alaturi de ceilalti copii iar în centrele maternale sunt gazduite împreuna mame cu copii de etnie roma si mame aparținând altor etnii. De asemenea, familiile cu multi copii care au beneficiat de ajutoare materiale/financiare din partea Directiilor pentru Protectia Copilului si a organizatiilor neguvernamentale sunt, în special, de etnie roma. De asemenea, prin activitatea de protectie a copiilor aflati în dificultate desfasurata de catre Directiile pentru Protectia Copilului sunt monitorizati, asistati, ocrotiti prin masuri de protectie temporare sau definitive, inclusiv prin adoptie, si sprijiniti dupa împlinirea vârstei de 18 ani, tineri aparținând etniei romilor, fara nici un fel de discriminare.

- Un program pentru **formarea de mediatori sociali si de formatori din rândul etniei romilor** este de mare interes pentru toate Directiile pentru Protectia Copilului, care l-ar promova si sustine, însa nu si-l pot permite deocamdata din cauza lipsei fondurilor, ramânând sa se identifice resurse financiare, dar si umane pentru programe de formare.

- Un prim pas în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse în aceasta directie de actiune, a constat în întocmirea unui plan de **parteneriat** între organizatiile neguvernamentale ale romilor si structurile publice locale pentru protectia copilului. În prezent, obiectivul este partial realizat prin Fondul de Parteneriat si prin programe ale altor institutii.

- Agentia Nationala pentru Protectia Copilului face eforturi sustinute în scopul **îmbunatatirii calitatii vietii** copiilor din familiile cu venituri scazute si asigurarea respectarii drepturilor acestora. Recent, Guvernul a aprobat patru **Programe de Interes National (PIN)**, pentru care a fost alocata Agentia Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie suma de 215 miliarde lei, beneficiarii urmând a fi si copii din etnia romilor, pentru:

- integrarea sociala a copiilor strazii (crearea unei retele de asistenti maternali profesionisti pentru situatii de urgenta, identificarea unei retele de familii de plasament pentru copii strazii, crearea serviciilor de interventie);
- închiderea institutiilor de tip vechi destinate copiilor cu nevoi speciale;
- integrarea socio-profesionala a tinerilor din institutii care împlinesc 18 ani;
- formarea resurselor umane din sistemul de protectie a copilului.

- Prin politica sa de dezinstitutionalizare a copiilor ANPCA își propune sa dezvolte

proiecte de promovare a **alternativelor de tip familial** pentru copii institutionalizati, si nu în ultimul rand desfasurarea în colaborare cu organizatiile neguvernamentale a unor **campanii anuale de prevenire a abandonului, abuzului si a neglijarii copilului**, precum si a tuturor fenomenelor care determina intrarea copilului în dificultate.

8. Educatie

În conformitate cu prevederile Programului de guvernare, cap.VI, si cu cele ale Hotarârii Guvernului României nr. 430/2001, **Ministerul Educatiei si Cercetarii** a procedat la aplicarea masurilor specifice ce decurg din Planul general de masuri pentru aplicarea Strategiei de Îmbunatatire a Situatiei Romilor, masuri si actiuni identificabile în Planul de actiune anuala al MEC.

- Prin H.G. nr. 23 /2001, MEC a înfiintat Directia Generala pentru **Învatamântul în Limbile Minoritatilor**, în atributiile careia intra, în afara învatamântului în limba materna sau a învatamântului în limbile minoritatilor, si problematica educatiei copiilor romi.
- Prin Ordinul Ministrului Educatiei si Cercetarii nr. 4048/26.06.2001 a fost constituita Comisia Ministeriala pentru Romi (CMR), formata din 9 membri, care acopera toate domeniile de competenta ale ministerului la scara sistemului national de învatamânt. Secretariatul CMR este asigurat de catre Directia Generala pentru Învatamântul în Limbile Minoritatilor.
- A fost elaborata strategia pe termen scurt si mediu a Comisiei ministeriale pentru romi, strategie care include problematica, resursele umane si mijloacele de actiune, graficul si delegarea responsabilitatilor. Personalul implicat în derularea strategiei a participat la programul de instruire si formare pentru structurile de implementare a strategiei (experti CMR/23 - 24 octombrie 2001) si la reuniunile Comitetului Mixt de Implementare si Monitorizare a Strategiei (31 octombrie, 2001)
- Au fost numiti cei **42 de inspectori scolari pentru învatamântul în limba romani** dintre care jumatate apartin acestei etnii.
- A fost elaborat bugetul estimativ al actiunilor specifice MEC care decurg din Planul General de Masuri (octombrie 2001).
- Au fost elaborate documente de politica educationala care vizeaza termenul scurt si mediu. Astfel, Strategia dezvoltarii învatamântului preuniversitar în perioada 2001 – 2004, cu proiectii pâna în 2010, resursele umane si mijloacele de actiune, graficul si delegarea responsabilitatilor privitoare la **grupurile tinta: copii romi**. Realizarea parteneriatului strategic, eficient între autoritatile publice centrale si locale cu factorii interesati (comunitatea locala, lideri romilor, ong-uri de profil, organisme internationale

etc.) asigura transpunerea în realitatea imediata a strategiei sectoriale sus – amintite.

Astfel, în perioada de referinta au fost efectuate:

- Întocmirea **planului de stimulare a participarii** scolare si reducerea abandonului scolar în rândul populatiei de romi si elaborarea „ Strategiei privind stimularea participarii la educatie a copiilor si tinerilor romi”.
- Întocmirea **raportului anual** privind situatia scolara a elevilor proveniti din familiile de romi.

- Studiul, realizat de catre MEC în colaborare cu Institutul de Stiinte ale Educatiei si

Reprezentanta UNICEF în România, este o diagnoza anuala a situatiei scolare a copiilor romi (culegere de date, prelucrare cantitativa si analiza comparativa cu indicatorii de nivel national).

- Elaborarea si implementarea, în parteneriat cu organismele internationale, UNICEF, ONG – uri si autoritatile publice locale, a unei serii de proiecte care vizeaza **stimularea participarii scolare a copiilor romi si diminuarea abandonului**, proiecte care se subsumeaza pct. 2 si pct. 8 din Planul General de Masuri. Astfel, sunt în derulare, la aceasta data, o serie de proiecte, dupa cum urmeaza:

- „Accesul la educatie al grupurilor dezavantajate, în special al copiilor romi” cu un buget de 8,33 milioane EURO (7 milioane EURO de la Uniunea Europeana si 1,33 milioane EURO de la Guvernul României).Programul se deruleaza în perioada 2002 – 2004 în aproximativ 10 judete. Programul are în vedere si formarea cadrelor didactice, a inspectorilor romi si a mediatorilor scolari care lucreaza în comunitati dezavantajate cu unitati scolare în care exista un procent ridicat de copii romi.
- Realizarea de analize punctuale sau la scara nationala privitor la abandonul scolar prin intermediul proiectului «Participarea scolară a copiilor romi » (MEC, Reprezentanta UNICEF în România, Institutul de Cercetare a Calitatii Vietii si Institutul de Stiinte ale Educatiei), program derulat pâna în decembrie 2002 .
- Participarea la proiectul «Dezvoltarea capacitatii comunitatilor de romi de a retrage copiii din formele periculoase de munca si de a îi integra în sistemul de educatie nationala », în parteneriat MEC, ECOSOC, Biroul International al Muncii (proiect în derulare pâna în 2003).
- Initierea, monitorizarea si evaluarea proiectului «Start bun pentru scoala », Panciu, derulat de MEC în parteneriat cu UNICEF, ISE, ICCV si Romani Criss, finalizat în anul 2002.
- Participarea MEC la proiectul «Dezvoltarea capacitatii CSDR de a contribui la combaterea celor mai grave forme de munca a copiilor », proiectul subsumat Actiunii Nationale pentru Prevenirea si Eliminarea Muncii Copiilor în conformitatea cu prevederile Memorandumului de Înțelegere pe care Romania l-a semnat.
- Din 2002, MEC în parteneriat cu UNICEF, ISJ Giurgiu, cu concursul autoritatilor publice locale ale judetului Giurgiu desfasoara proiectul – pilot «Zone Prioritare de Educatie » într-o unitate scolară cu populatie de peste 50% roma, proiect care, prin rezultatele sale, va fundamenta o eventuala extindere a sistemului la scara nationala (2002 -2004).

- Inițierea și derularea, în anii 2001 și 2002, a unui program (parteneri ai MEC, UNICEF, Romani CRISS, Fundația "Phoenix") de editare a unor **materiale educaționale** destinate școlarizării / educației copiilor romi și educației interculturale:
  - Inițierea și derularea unui program de elaborare și de tipărire a **cursurilor universitare de limba și literatură rromani**;
  - Consultanța de specialitate, sprijin logistic și recomandarea de autori și specialiști în domeniul limbii, istoriei și culturii rromani unor organizații neguvernamentale și edituri pentru editarea unor materiale educaționale sau de limba, literatură, istoria și civilizația rroma elaborate de romi.
- Organizarea, în vacanța de vară (2001 și 2002) de **tabere de limba și cultura rroma** pentru 200-250 copii romi; tabăra interculturală – pentru câte 200 copii din rândul olimpicilor maghiari, romi, germani, turci, ucraineni, sârbi, slovaci, ruși – lipoveni.
- Organizarea Concursului național de limba rromani Turnu Severin (2002);
- Intensificarea studiului limbii rromani în școlile generale: în anii 2001 – 2002 numărul județelor în care se studiaza cele 3 - 4 ore săptămânale / clasă ori grupă cu copii romi a crescut de la 34 (septembrie 2001) la 38 (în 2002).
- Revizuirea programei școlare de istoria și tradițiile romilor, prin consultarea profesorilor romi de istorie (iunie – septembrie 2002) și elaborarea unei programe de limba și literatură rromani pentru clasele a V-a – a VIII-a, de către autori romi (iunie – septembrie 2002);
- Editarea unor **materiale educaționale pentru prescolarii romi**: Vocabularul trilingv ilustrat se adresează, cu precădere, elevilor romi de clasă I proveniți din comunitățile compacte; Casetele audio cu povești și pilde rrome în limba rromani, se adresează prescolarilor romi din unitățile de învățământ cu predarea în limba rromani, dar și celor din grădinițele în care numărul de copii romi este preponderent, în scopul familiarizării cu patrimoniul folcloric al romilor și pentru a cunoaște un varietate de lexic rrom, specific poveștilor dar și al comunicării moderne cotidiene.
- Demersuri pozitive privind școlarizarea/recuperarea școlară. Începând cu anul 2001, MEC a cerut inspectoratelor școlare județene să-și propună, anual, un număr de catedre pentru alfabetizare și recuperare școlară pe care să le finanțeze inspectoratele școlare județene. CEDU 2000+ a propus structurarea și derularea unui proiect inedit, denumit "**A doua șansa**", adresat tinerilor romi cu vârste între 14 – 25 de ani (care au absolvit cel puțin primele clase primare) și care vizează completarea ciclului gimnazial și însușirea, în paralel, a unei meserii.
- Introducerea de ore săptămânale de limba maternă rromani în școlile cu predarea în limba română sau maghiară. Dacă în anul 1998 existau la nivel de țară doar 10 profesori de limba rromani, în 4 județe, numărul acestora avea să crească la **260 de profesori**

romi pentru limba rromani în momentul de fata, iar cel al elevilor, de la aproximativ **14.000 în martie 2003**, într-un numar de 38 de judete din cele 42 de unitati administrative ale României.

- Pregatirea viitorilor profesori de limba rromani pentru necesitatile claselor primare si gimnaziale, dar si a învatatorilor a demarat, pe scara extinsa, în anul universitar 2000/2001, când la Colegiul universitar de învatamânt deschis la distanta CREDIS, al Universitatii Bucuresti, s-a structurat o sectie de institutori – profesori de limba rromani. La initiativa MEC si a Fundatiei CEDU 2000+ (care a sigurat plata taxelor de studii si a cheltuielilor aferente pentru 30 de cursanti romi timp de doi ani) si cu finantarea UNICEF – România, în 2002 s-au asigurat conditiile necesare pentru **117 cursanti romi**, pe durata urmatorilor doi ani universitari.
- Organizarea cursurilor intensive de vara de limba si metodica predarii limbii rromani, la care, anual, din 1999 si pâna în prezent, au fost cooptati în medie câte 50 de cursanti din comunitatile rrome si formati ca învatatori si profesori de limba materna rromani. Finantarea cursurilor intensive de vara de limba rromani a fost asigurata de-a lungul oelor cinci editii de UNICEF (editiile 2003, 2002, 2001), de MEC, împreuna cu Ambasadele Marii Britanii si Frantei la Bucuresti;
- Elaborarea instrumentelor de lucru scolare utile învatatorului nerrom, la clasa I, menite sa elimine blocajul lingvistic reciproc (elev rrom / învatator nerrom): Vocabularul trilingv ilustrat ; Dictionar român – rrom; Aritmetica în versiunile rromani – româna, respectiv, rromani – maghiara;
- Elaborarea instrumentelor de lucru scolare utile învatatorului si profesorului de limba rromani: Culegere de texte biblice, Culegerea de cântece în limba rromani „Cele mai iubite cântece rrom”;
- Elaborarea unor instrumente de lucru scolare utile învatatorului, la ciclul primar si elevului rrom, menite sa sprijine procesul educational în limba româna ori maghiara
- Elaborarea unor instrumente de lucru scolare, utile, la clasa I, învatatorului si elevului rrom, menite sa sprijine însusirea unor norme de conduita scolară.
- Olimpiada nationala pentru limba rromani, Tr. Severin (2002) si Tg. Mures (2003).
- Elaborarea de reglementari prin care se asigura studiul limbii materne: Programa de limba rromani a fost elaborata in conformitate cu toate exigentele teoriei curriculare urmând ca MEC sa organizeze procedurile de rigoare pentru elaborarea si editarea manualelor de limba rromani necesare pentru clasele V – VIII, începând din anul scolar 2002 / 2003, sa trecut la predarea istoriei si a traditiilor rrome, câte o ora pe saptamâna la clasele a VI-a si a VII-a, în scolile cu elevi romi, unde, de regula, se preda si limba materna rromani în regim

optional. Anterior, în vara anului 2002, la inițiativa MEC și UNICEF (care a asigurat și finanțarea) s-a organizat, în perioada 1- 15 septembrie, la Braila, prima școală națională de vară pentru istoria și metodică predării istoriei și a tradițiilor romilor, în scopul abilitării a 40 de tineri romi pentru această disciplină, ca profesori necalificați (dar care, din octombrie 2002, s-au înscris la cursurile de învățământ deschis la distanță de institutori, organizate la Colegiul universitar CREDIS București); MEC și UNICEF (care a asigurat și finanțarea necesară) au decis editarea a unei casete audio cu istoria romilor (de la originile indiene, până în spațiul românesc și Europa). În anul 2003, UNICEF și MEC au decis elaborarea și publicarea unui manual auxiliar de Istoria și tradițiile romilor care să poată fi utilizat la orele de limba română, de la clasele a VI-a și a VII-a.

- Facilități la admiterea în licee, școli profesionale și de ucenici a candidaților romi: la nivel liceal, acordarea de către MEC a unor locuri distincte pentru candidații romi în licee, pe de o parte, pentru formarea viitorilor învățatori romi (2002), iar pe de altă parte, din anul 1999 și până în prezent, în general pentru ca aceștia să accedă în licee, școli profesionale și de ucenici (locurile distincte sunt nelimitate). În anul 2002 s-au bucurat de astfel de facilități, la nivel de țară, un număr de 1550 de elevi romi (din care 500 în București și județul Ilfov).

9.Cultura și culte

În vederea demarării implementării măsurilor cuprinse în Planul General de Măsuri a strategiei, Comisia Ministerială pentru romi a Ministerului Culturii și Cultelor a elaborat Planul de acțiune "**Rromii 2002 – Împreună pentru Europa**", vizând constituirea unei baze de date referitoare la romi și a unei rețele de circulare a informațiilor, proiectelor și programelor pentru romi, la nivel local, prin implicarea autorităților și asociațiilor / comunităților locale, cât și constituirea și dezvoltarea unei instituții de formare și reprezentare identitară pentru minoritatea romă.

*Prin programul de constituire și dezvoltare a Centrului cultural rom, ca instituție publică de formare și reprezentare identitară, s-a testat fezabilitatea constituirii unui **Muzeu al culturii și civilizației rom** prin organizarea, în parteneriat cu Muzeul Țăranului român a expoziției "Romii – atât cât stim" și a derulării Programului de cercetare a subgrupurilor de romi din România.*

- Este elaborat proiectul **Centrului Cultural rom** (care include Muzeul Romilor, Teatrul precum și școala Grupului școlar de arte și meserii)
- *Programul de construcție și dezvoltare a unei rețele de educație interculturală și (re)valorizare a patrimoniului cultural rom. Derulat la nivel local, prin structurile abilitate*

ale Consiliilor Judetene si Prefecturilor, în parteneriat cu asociatiile / comunitatile locale de romi este axat pe doua componente:

- *educatie vocationala*, în scopul includerii comunitatilor / subgrupurilor traditionale de romi, prin revalorizarea meseriilor traditionale, artei populare / artizanale etc. si implicarea liderilor traditionali locali;
  - *educatie interculturala*, în scopul resolidarizarii sociale si armonizarii spatiului public, prin sinteza marcilor identitare rome cu valorile modernitatii etc. si implicarea resurselor umane calificate rome.
- Implementarea programului a inceput în 19 – 20 decembrie 2001, prin organizarea Simpozionului *“Stimularea parteneriatului dintre autoritatile locale si asociatiile rome in implementarea HG 430/2001”*.
  - S-a facut diseminarea activitatilor Planului de actiune *“Rromii 2002 –Împreuna pentru Europa “* si s-au testat capacitatile de organizare parteneriala si de voluntariat ale asociatiilor rome, relatia parteneriala a acestora cu autoritatile locale.
  - *Reuniunea Comisiilor Ministeriale pentru Romi* din 6 februarie 2002, organizata de Ministerul Culturii si Cultelor a încercat sa stabileasca modul în care pot coopera structurile descentralizate ale ministerelor în implementarea Strategiei MCC. Sa trimis în cele 41 de judete si Bucuresti, Planul de actiune *“Rromii 2002 – Împreuna pentru Europa”* si chestionarul prospectiv denumit: *„(Re)Valorizarea patrimoniului cultural rom”*, ca documente de lucru si baza preliminara de date pentru mesele rotunde din cadrul actiunii urmatoare *“Caravana pentru educatie interculturala si revalorizare a patrimoniului cultural rom”*.
  - În conformitate cu Directia de actiune *„Cultura si culte”* a Strategiei, diseminarea Planului de actiune *„Rromii 2002 – Împreuna pentru Europa”* a avut bc în vederea includerii în implementarea Planului de actiune a institutiilor culturale din subordinea Consiliilor Judetene, cât si a societatii civile locale. Conform Protocolului, presedintia Comisiei judetene pentru educatie interculturala si (re)valorizare a patrimoniului cultural rom este exercitata de o persoana desemnata de Consiliul Judetean, secretariatul – de o persoana desemnata de Prefectura, urmînd ca vicepresedintele sa fie negociat cu partenerii de catre Comisia Ministeriala pentru Romi si Ministerul Culturii si Cultelor.
  - Dupa elaborarea Regulamentului de organizare si functionare, în contextul autonomiei locale, aceste *„Comisii culturale judetene”* vor constitui structurile locale de implementare a Strategiei sectoriale a Ministerului Culturii si Cultelor. Din totalul de 42 de Protocoale s-au incheiat 13 cautandu-se solutii de convingere a celorlalte institutii locale .

- Conform protocolului de parteneriat, *Cursurile de formare de mediatori comunitari*, ar fi trebuit sa fie cofinantate de partenerii proiectului iar cursantii sa fie selectati prin consultare reciproca. S-au organizat doua sesiuni de formare, (87 de cursanti). Atât absenta resurselor cât si ineficienta cooperare între parti a facut ca decizia selectiei cât si finantarea sa apartina doar Comisiei Ministeriale pentru romi a MCC, cu exceptia a 7 Birouri judetene pentru Romi si a Comisiei judetene pentru romi a judetului Botosani.

Rolul institutiilor de cultura

- Prin faptul ca cea mai mare parte a institutiilor de cultura sînt în subordinea Consiliilor Judetene, care dispun de resurse umane si financiare(cît si posibilitatea de a atrage finantari masive, prin Congresul Puterilor Locale si Regionale ale Consiliului Europei sau Comitetul Regiunilor Uniunii Europene), rolul Directiilor Judetene de Cultura, Culte si Patrimoniu Cultural National este redus.
- Institutiile descentralizate nu dispun de fonduri sau depind de fondurile alocate de Consiliile judetene. Trebuie initiate masuri administrative de implicare a institutiilor, in mod deosebit Centrele judetene de cultura, bibliotecile, arhivele si muzeele de la nivel local, în vederea initiierii de proiecte care sa vizeze comunitatile cu un numar semnificativ de romi
- La nivel local, Ministerul Culturii si Cultelor a urmarit implementarea "Programului de constituire si de dezvoltare a unei retele de educatie interculturala si revalorizare a patrimoniului cultural rom, prin intermediul structurilor abilitate ale Consiliilor Judetene si Prefecturilor, în parteneriat cu asociatiile /comunitatile locale de romi, prin initierea de proiecte, în cadrul programului Uniunii Europene Phare RO98.03.01 precum si programul "Measures of Confidence Building" al Consiliului Europei, prin acesta fiind vizate urmatoarele doua componente:
  - **educatie vocationala**, în scopul includerii comunitatilor /subgrupurilor traditionale de romi, prin revalorizarea meseriilor traditionale, artei populare /artizanale si implicarea liderilor traditionali locali ;
  - **educatie interculturala** ;
- Principalele activitati avute în vedere de catre Ministerul Culturii si Cultelor pe linia implementarii strategiei Guvernului de îmbunatatire a Situatiei Romilor sunt:
  1. Caravana pentru educatie interculturala si revalorizare a patrimoniului cultural, organizata în colaborare cu structurile specializate la nivel judetean în cele 41 de judete si Bucuresti, ocazie cu care s-au încheiat protocoale în vederea acordarii de consultanta pentru armonizarea politicilor locale, identificarea unor surse de finantare si crearea unui circuit informational între autoritati locale si comunitatile de romi.

2. Tabere de cercetare a subgrupurilor de romi si revalorizarea meseriilor traditionale. Prin aceste tabere se are în vedere studiul prospectiv al artei populare si al meseriilor traditionale ale romilor precum si cercetarea preliminara a limbajelor cutumiare de familie.
3. Cursuri de formare de mediatori comunitari
4. Organizarea unui târg de meserii sub patronajul Ministerului Culturii si Cultelor si cu sprijinul centrelor Judetene de valorificare a folclorului, Muzeelor Etnografice judetene, prin care se va sprijini crearea unui cadru permanent de reprezentare a elementelor simbolice ale culturii materiale si spirituale ale romilor.
5. Inaugurarea unor sali dedicate romilor în cadrul Muzeului Taranului Român. Acelasi lucru se intentioneaza la Muzeul satului din Bucuresti, precum si la Muzeul Astra din Sibiu.

10. Comunicare si participare civica

Pe aceasta directie de actiune s-a initiat un program de colaborare cu mass-media în vederea popularizarii cazurilor de discriminare a romilor si încurajarii acesteia sa prezinte starea si nevoile romilor într-o maniera realista si lipsita de prejudecati în domeniile: educatie, asistenta medico-sanitara, legislatie, cultura si habitat.

În acelasi context :

- Centrul de Jurnalism Independent a Publicat Ghidul de buna practica jurnalistica.
- A fost redactat raportul seminarului organizat de ONU si Guvernul Romaniei privind îmbunatatirea situatiei romilor în România.
- A fost editata cartea "Proiecte ale romilor din România 1999-2000 " tiparita cu sprijinul financiar al UE în cadrul programului Phare Ro 9803.01

11. Activitati desfasurate de Birourile Judetene pentru Romi

La nivel local exista o buna colaborare cu mass-media, care sprijina Birourile Judetene pentru Romi în scopul informarii cetatenilor de etnie roma din judete, cu privire la programele si actiunile care se desfasoara, precum si în vederea popularizarii exemplor de succes înregistrate în actiunea de implementare a Strategiei.

În majoritatea judetelor s-a intensificat colaborarea cu directiile descentralizate ale administratiei publice locale cu scopul continuarii implementarii Strategiei .

Actiunile cele mai eficiente s-au desfasurat în parteneriat cu :

- **Agentiile Judetene de Formare si Ocupare a Fortei de Munca**, în scopul aplicarii unor programe de formare, calificare si reconversie profesionala pentru romi, identificarea potentialilor angajatori care sa includa ca forta de munca si cetatenii de etnie roma.
- **Directiile de Sanatate Publica**, cu ajutorul carora s-a implementat la nivel national sistemul mediatorului sanitar în conformitate cu **O.M.S.F 619/2002**.. În majoritatea judetelor Birourile Judetene

pentru Romi și Direcțiile pentru Sănătate Publică au desfășurat campanii de depistare și prevenire a bolilor infecțioase în comunitățile de romi;

- **Inspectoratele Județene de Poliție și Jandarmerie**, cu care se colaborează pentru punerea în stare de legalitate a cetățenilor de etnie romă prin eliberarea actelor de identitate; reintegrarea socială a romilor împotriva cărora s-a dispus o pedeapsă neprivativă de libertate, dar și a celor care au executat deja o pedeapsă privativă de libertate; gestionarea unor conflicte interetnice și a unor tensiuni intercomunitare în zonele locuite de romi;
- **Inspectoratele școlare** care au aprobat înființarea în unele unități de învățământ, catedre de limba română pentru profesorii care predau această limbă în școli și în grădinițe. În mai multe județe a fost organizată olimpiada de limba română, campanii de informare a elevilor romi în legătură cu modalitatea de accesare a locurilor speciale în învățământul liceal și universitar.
- **Directiile Județene de Cultură și Culte**, cu ajutorul cărora se desfășoară activități și evenimente culturale inspirate din folclorul și tradițiile romilor;
- **Mass-media locală**, în scopul informării reciproce și a cultivării unui dialog permanent menit să elimine discriminarea romilor prin mijloacele de informare în presă.
- *În conformitate cu Planul General de Măsuri a strategiei*, Birourile Județene pentru Romi organizează întâlniri periodice, cu **experții locali pentru romi** din cadrul primăriilor dar și cu **Prefectul și reprezentanții ai serviciilor descentralizate** și ai administrației publice locale.
- **Organizații neguvernamentale**, care au expertiză de a evalua nevoile comunităților de romi și de a propune proiecte de intervenție socială desfășurate în colaborare cu autoritățile locale și liderii comunităților de romi

12. Domeniile de intervenție ale direcțiilor, serviciilor descentralizate aparținând ministerelor de resort :

Agențiile județene de Ocupare și Formare în Munca :

- **În județul Alba**, A.J.O.F.M, facilitează accesul romilor pe piața muncii prin organizarea burselor de muncă, organizarea cursurilor de formare profesională în meseria de croitor.
- **În județul Argeș**, A.J.O.F.M și Camera de Comerț și Industrie acordă consultanță și sprijin etnicilor romi la angajarea în muncă, precum și facilitarea frecventării unor cursuri de formare și reconversie profesională.
- **În județul Arad**, A.J.O.F.M a introdus în cursurile de calificare și reconversie profesională a somerilor romi, conform legii 76/ 2002, privind sistemul asigurărilor sociale pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă a romilor.
- **În județul Botosani**, A.J.O.F.M a organizat bursa locurilor de muncă pentru romi.
- **În județul Bacău**, A.J.O.F.M a inițiat un program de formare profesională pentru persoanele romi, în parteneriat cu Prefectura Bacău și organizațiile neguvernamentale.

Alte 250 de persoane sunt prevazute a participa la diverse cursuri si activitati: informare si consiliere profesionala, medierea muncii, formare profesionala, lucrari publice de interes comunitar, servicii de refacere si intretinere a infrastructurii.

- **În Bucuresti si Judetul Buzau, A.J.O.F.M** informeaza membrii comunitatilor de romi asupra ofertelor specifice de munca, întocmesc studii privind posibilitatea formarii si reconversiei profesionale a fortei de munca provenita din randul romilor.
- **În judetul Bihor, A.J.O.F.M** a organizat si desfasurat cursuri de formare în urma carora au fost angajate 107 persoane de etnie roma.
- **În judetul Caras Severin, A.J.O.F.M** a organizat o campanie de informare asupra drepturilor si obligatiilor cetatenilor romi la sistemul asigurarilor pentru somaj, stabilite prin Legea 76/2002, privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, a organizat cursuri de calificare profesionala, în meserii traditionale. Prin masurile active, au fost angajate 92 de persoane dintre care 62 prin programul de mediere si alti 30 prin masuri active de finantare prin bugetul pentru plata ajutorului de somaj.
- **În judetul Gorj, A.J.O.F.M** a sprijinit angajarea a 8 persoane, a informat membrii comunitatilor de romi asupra prevederilor legale ale Legii 46/2002, si Legea 76/2002, privind sistemul asigurarilor pentru somaj, organizeaza cursuri de calificare, instruire în tehnici de cautare a unui loc de munca.
- **În judetul Galati, A.J.O.F.M** desfasoara programe specifice de formare si reconversie profesionala. Acelasi partener, încurajeaza romii sa participe la Târgurile Fortei de Munca.
- **În judetul Mures, A.J.O.F.M** elaboreaza un studiu la nivel judetean a ofertelor profesionale de pe piata muncii.
- **În judetul Olt, A.J.O.F.M** selecteaza cursanti, cu scopul cuprinderii lor în cursurile de formare în domeniul confectiilor de textile în urma caruia se preconizeaza a fi încadrate în munca 28 de persoane de etnie roma. 3 persoane au primit credite avantajoase, în cadrul proiectului de sprijinire a întreprinderilor mici si mijlocii, coroborat cu Legea 76/2002. AJOFM, în parteneriat cu Scoala 6 au initiat si castigat un proiect Phare U.E prin care vor fi formati în meserii traditionale 60 de tineri romi care nu au terminat învatamântul obligatoriu. Tot în Olt, Centrele de Consiliere din cadrul Agentiei Judetene de Ocupare a Fortei de Munca au consiliat un numar de 49 de persoane de etnie roma.
- **În judetul Prahova, A.J.O.F.M** promoveaza prevederilor Legii 76/2002, sprijina înfiintarea unei clase numai pentru elevii romi de formare si recuperare profesionala, sprijinita prin sistemul creditelor avantajoase întreprinderile mici si mijlocii care apartin persoanelor din

etnia romilor, sprijina masurile active în zonele defavorizate cu participarea si acordul Primariilor, în care sa fie angajate persoane aparținând etniei romilor.

- **În judetul Salaj**, A.J.O.F.M a înregistrat 2550 de persoane de etnie roma, în cautarea unui loc de munca.
- **În judetul Teleorman**, A.J.O.F.M sprijina angajarea tinerilor romi în administratia publica.
- **În judetul Vrancea**, A.J.O.F.M disemineaza prevederile Legii 76/2002, privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea fortei de munca, conditiile acordarii indemnizatiei de somaj, conditiile de participare la cursurile de calificare, gratuite, organizate de AJOFM Vrancea, prevederile Legii 416/2001, privind venitul minim garantat, dezavantajele „muncii la negru”.

Directiile Generale de Munca si Solidaritate Sociala :

- **În judetul Arges**, Directia Generala de Munca si Solidaritate Sociala (D.G.M.S.) îndruma cetatenii si verifica aplicarea Legii 416/2001, privind venitul minim garantat.
- **În judetul Arad**, D.G.M.S.S sprijina familiile care au primit în plasament copii romi ;
- **În judetul Alba** D.G.M.S.S , B.J.R,colaboreaza cu 4 asociatii neguvernamentale ;
- subventionate de la bugetul de stat în baza Legii 34/1998, prin care se ofera servicii de asistenta socio-medicala unui numar de 71 de persoane de etnie roma.
- **În judetul Caras Severin**, D.G.M.S.S. sprijina acordarea alocatiilor de stat pentru copii, alocatiile suplimentare pentru familiile cu mai multi copii, alocatiile de stat pentru noii nascuti, ajutoare sociale, mediatizeaza aplicarea prevederilor legale în domeniul asistentei sociale.
- **În judetul Harghita**, D.G.M.S.S îndruma si verificarea aplicarii legii 416/2001, în 10 localitati. *Inspectoratul Teritorial de Munca Harghita* este angajat în organizarea seminariilor de informare si educare a romilor privind “dezavantajele muncii la negru”.
- **În judetul Ialomita**, D.G.M.S.S în parteneriat cu ONG-uri ale romilor elaboreaza proiecte care vizeaza asigurarea conditiilor de locuit, mica infrastructura.
- **În judetul Iasi**, *Inspectoratul Teritorial de Munca A. J. O. F. M, D.G.M.S.S si Casa de Pensii* organizeaza seminarii privind educarea romilor si dezavantajele muncii la negru, moduri de ocupare a unui loc de munca, diseminarea prevederilor legale ale Legii 76/2002.
- In cadrul D.G.M.S.S **Iasi** s-a înfiintat un post de asistent social .

- **În județul Olt**, *Inspectoratul Teritorial de Munca* desfășoară programe de informare și educare privind dezavantajele "muncii la negru".
- **În județul Salaj**, *D.G.M.S.S și Serviciul de Evidență Informatizată a Persoanei* au desfășurat un proiect de întocmire a actelor de identitate pentru 40 de persoane din Simleul Silvaniei și monitorizează aplicarea prevederilor Legii 616/2001.
- **În județul Timiș**, *A.J.O.F. M.* sprijină asigurarea locurilor de muncă pentru unii cetățeni de etnie romă, acordă consultanță specifică în domeniu.

Inspectoratele județene de Poliție

- În contextul organizării pentru îndeplinirea măsurilor prevăzute în Planul general de Măsură al H.G. 430/2001, în mai mult de jumătate din cele 41 de județe ale României, Inspectoratele Județene de Poliție au semnat protocoale de colaborare cu organizațiile neguvernamentale și liderii ai romilor. În Protocoalele de colaborare, se specifică tipurile de acțiuni /activități specifice Ministerului de Interne: prevenirea și combaterea infracțiunilor și criminalității, prevenirea unor fapte care pot leza integritatea corporală, sănătatea și patrimoniul, aplanarea stărilor conflictuale și intervenție pentru dezamorsarea tensiunilor existente între membrii comunităților de romi.
- O mare parte a acțiunilor s-au desfășurat în comunitățile locale ale romilor, în care s-au organizat întâlniri periodice între reprezentanții poliției și reprezentanții comunităților de romi cu scopul informării reciproce, monitorizarea problemelor majore, constituirea unor echipe mixte de negociatori care să acționeze operativ pentru dezamorsarea unor situații tensionate în comunitățile de romi, patrulări pentru prevenirea actelor de tulburare a ordinii publice.
- Alte acțiuni s-au desfășurat în baza planurilor de acțiune concepute la nivel local cu scopul stabilirii modului operativ de colaborare cu liderii romi și organizațiile neguvernamentale din localitățile cu populație preponderant romă: analiza stării civile a romilor, constituirea unor evidente clare referitoare la persoanele fără acte de identitate, identificarea terenurilor ocupate ilegal, de romi, modul de executare a construcțiilor, stabilirea unui domiciliu, și parțial, punerea în legalitate a romilor fără acte de stare civilă.
- S-a întocmit un program de activități, care a fost difuzat la toate subunitățile de poliție teritorială în vederea executării. Prin program au fost desemnați la nivelul fiecărei subunități de poliție ofiteri și subofiteri care participă la programul de combatere a tensiunilor existente în comunitățile de romi. Politistii care lucrează cu comunitățile de romi, au fost instruiți în legătură cu pregătirea antiinfracțională și antivictimală a tinerilor romi iar lucrătorii posturilor de poliție au fost instruiți asupra prevederilor O.G. 137/2000,

privind prevenirea si combaterea discriminarii, rolul politistilor în comunitatile de romi si modul de actiune în cazul persoanelor aparținând unor sisteme culturale diferite.

- În câteva localitati, organizatiile neguvernamentale ale romilor au relatii foarte bune de colaborare cu Inspectoratele judetene de Politie, concretizate prin:
  - atragerea resurselor financiare în plan local, necesare îndeplinirii masurilor prevazute în H.G. 430/2001, concretizete prin:
  - Conceperea si implementarea proiectelor pentru combaterea delicventei juvenile: Botosani
  - Întocmirea actelor de identitate (460-Gorj, 374-Neamt, 40-Salaj). În judetul Alba, ghiseele de evidenta a populatiei au alocat 2 ore speciale/zi, pentru cetatenii romi, în vederea întocmirii actelor de identitate.
  - Identificarea si aplanarea tensiunilor intracomunitare (45 Gorj, 263 Prahova) sau a starilor potentiale de tensiune dintre romi si populatia majoritara (9 Gorj), detensionarea situatiilor tensionate generate de aplicarea Legii 416/2001 privind venitul minim garantat
  - Formarea a 51 de tineri romi ca mediatori juridici (Galati), selectarea tinerilor romi si îndrumarea acestora catre scolile militare si de politie(Mehedinti).
  - Înscrierea tinerilor romi la examenul de admitere al Academiei de Politie (Giurgiu)

- **În judetul Bihor**, Inspectoratul Judetean de Politie colaboreaza cu persoane de etnie roma într-un mod original. În baza Legii 195/2001 privind voluntariatul, coroborata cu art. 7 din legea 26/1994 privind organizarea si functionarea Politiei Române, în localitatile unde numarul cetatenilor de etnie roma este mare, au fost recrutate persoane de etnie roma care sa activeze ca voluntari alaturi de politistii din localitate. Aceste echipe mixte, desfasoara activitati de identificare si supraveghere a activitatilor infractionale în randul romilor, prinderea persoanelor urmarite. În 2002, la nivelul judetului Bihor sau organizat 368 de actiuni politienesti, 40 de întâlniri cu liderii etniei romilor, carora li s-a solicitat “sa aiba o mai mare influenta în rândul acestei etnii si sa determine unii membri ai acesteia sa renunte la comiterea de infractiuni sau alte fapte antisociale”. În parteneriat cu Serviciul de Reintegrare Sociala si Supraveghere al judetului Bihor, în cadrul Penitenciarului Oradea, se desfasoara trei programe de “pregatire pentru liberare, educatie juridica si prevenire a infractionalitatii” , în care au fost inclusi si detinutii de etnie roma.

- **În judetul Buzau**, Inspectoratul Judetean de Politie a detensionat relatiile dintre romi si majoritarii care au interzis accesul romilor la discoteca “New generation” SRL, precum si solutionarea unui caz în care vânzatorul unui magazin aparținând firmei “Germanos” a refuzat etnicilor romi, comercializarea si încheierea contractelor de furnizare a serviciilor de telefonie mobila ale firmei Cosmorom.

- **În județul Calarasi**, Inspectoratul Judetean de Politie, este partenerul Directiei Judetene pentru Protectia Drepturilor Copilului, într-un proiect de infiintare a 3 case de tip familial, în care se desfasoara servicii alternative bazate pe conceptul familial.
- **În județul Gorj**, Inspectoratul Judetean de Politie si Inspectoratul Scolar Judetean colaboreaza pentru eliminarea abandonului scolar, precum si pentru promovarea unui program de cooperare culturala internationala în parteneriat cu Spania.
- **În județul Braila**, Biroul Judetean pentru Romi si Inspectoratul Judetean de Politie, în colaborare cu Alianta pentru Unitatea Romilor – Filiala Braila, au semnat un acord de parteneriat pentru rezolvarea tensiunilor generate de situatia locativa din blocurile de la km.0,soseaua Braila-Viziru. S-au efectuat deplasari cu scopul întocmirii unui proiect care sa raspunda tensiunilor generate de fluctuatia locatarilor , depozitarea, ridicarea si transportul gunoaielor menajere, desfundarea conductelor de canalizare, efectuarea reparatiilor pe traseul instalatiei de apa si canalizare, alimenarea cu energie electrica precum si lucrari de reparatii la blocurile de la km.10.
- **În județul Teleorman**, Inspectoratul Judetean de Politie si Serviciul de Reintegrare Sociala si Supraveghere de pe langa Tribunalul Teleorman, desfasoara un proiect pentru reintegrarea sociala a persoanelor care au comis fapte penale si /ori executa pedeapsa muncii in folosul comunitatii
- **În județul Vrancea si Bacau**, unele actiunile de parteneriat ale Inspectoratului Judetean de Politie sau concretizat în informarea si prevenirea membrilor comunitatilor de romi asupra situatiilor de tip infractional.

Comandamentele Judetene de Jandarmi

Ca si în cazul Inspectoratelor Judetene de Politie, pentru organizarea si aplicarea masurilor prevazute în H.G 430/2001, Comandamentul Judetean de Jandarmi a încheiat Protocoale de colaborare, în majoritatea judetelor cu Partida Romilor Social Democrata . Alte asociatii ale romilor partenere ale Comandamentului Judetean de Jandarmi sunt :Centrul Crestin al Romilor, (Mures) Asociatia Democrata a Romilor(Giurgiu).

Activitatile Comandamentului Judetean de Jandarmi vizeaza:

- încadrarea romilor în structurile jandarmeriei (Arges, Caras Severin) ;
- introducerea tinerilor romi în serviciile de paza a conductelor de transport produse petroliere (Olt) ;
- participarea tinerilor romi la cursurile de pregatire voluntara a candidatilor admisi pentru posturile de jandarmi(Prahova) ;
- educarea juridica a romilor, cu scopul prevenirii infractionalitatii, inclusiv în institutiile de învatamânt în care ponderea elevilor romi este mare(Prahova);

- prevenirea infraccionalitatii: deplasari în comunitati de romi, prelucrarea diferitelor acte normative, actiuni de aplanare a unor conflicte interetnice (Salaj) ;
- întocmirea unui plan de activitati comune si organizarea întâlnirilor periodice între reprezentantii unitatii si reprezentantii comunitatilor de romi cu scopul informarii reciproce si constituirea unor echipe mixte de negociatori (Caras Severin, Prahova) ;
- constituirea unui ansamblu folcloric în cadrul CJJ, prin antrenarea tinerilor romi care-si satisfac stagiul militar (Arges);

Directiile Judetene pentru Cultura si Culte, au sprijinit organizarea unei actiuni ample, a Comisiei Ministeriale pentru Romi din cadrul Ministerului Culturii si Cultelor, desfasurata în 41 de judete, denumita "Caravana pentru educatie interculturala si (re)valorizare a patrimoniului cultural roma".

Rezultatele actiunilor organizate îl constituie încheierea Protoacoalelor de colaborare pe domeniile sectoriale ale H.G 430/2001, între Ministerul Culturii si Cultelor, Directiile Judetene pentru Cultura, Birourile Judetene pentru Romi din cadrul Prefecturilor, si Centrul Romilor pentru Politici Publice „Aven Amentza .

C. DIMENSIUNEA NONGUVERNAMENTALA

Domeniile de interventie ale organizatiilor neguvernamentale românesti si internationale, care activeaza la nivel local.

O serie de actiuni si proiecte locale desfasurate de organizatiile neguvernamentale în cea mai mare parte în parteneriat cu autoritatile locale sau institutii si servicii descentralizate, completeaza tabloul implementarii strategiei de îmbunatatire a situatiei romilor. Din cele 30 de judete, 25 au rapoarte de colaborare cu organizatiile neguvernamentale românesti si internationale.

În domeniul cultura, în 25 de judete s-au desfasurat actiuni culturale, mese rotunde, spectacole, aniversarea zilei mondiale a romilor, sau a zilei minoritatilor nationale. Comisia Ministeriala a Ministerului Culturii si Cultelor în parteneriat cu Centrul Romilor pentru Politici Publice - Aven Amentza a aplicat în cele 41 de judete, Planul de actiune "Rromii 2002 – Împreuna pentru Europa" , care a avut ca scop constituirea unei baze de date referitoare la romi si a programelor pentru romi, la nivel local, constituirea si dezvoltarea unei institutii de formare si reprezentare identitara pentru minoritatea roma.

În domeniul locuire, în 4 judete, s-au aplicat proiecte de reconstructie si respective constructie a locuintelor sociale: în judetul Arad vor fi construite 500 de locuinte sociale, în

judetul Caras Severin vor fi construite adaposturi provizorii, în judetul Mures s-au construit locuinte sociale pentru 37 de familii si s-au reabilitat alte 15 locuinte, în judetul Salaj au fost renovate 6 case.

În domeniul sanatatii, institutionalizarea meseriei de mediator sanitar a presupus un efort comun al Ministerului Sanatatii si Familiei si a structurilor sale descentralizate, cât si a organizatiilor romilor. Rromani Criss, Partida Romilor Social Democrata si alte organizatii au atras în proiecte femei de etnie roma care îndeplinesc conditiile ocuparii postului.

Pe langa aceasta actiune nationala, o serie de alte programe în domeniul sanatatii s-au desfasurat la nivelul a 8 judete. Proiectele identificate vizeaza formarea mediatorilor sanitari, planificare familiala, întiintarea cabinetelor medicale, metode contraceptive gratuite, vaccinarea copiilor, îmbunatatirea starii de sanatate a femeii, copilului si familiei.

În domeniul educatie, în 25 de judete s-au aplicat proiecte de sprijinire a învatamântului prescolar, scolar si în egala masura recuperarea copiilor depasiti de vârsta scolara si uneori alfabetizarea adultilor.

Câteva organizatii neguvernamentale romanesti au atras fonduri pentru constituirea infrastructurii necesara desfasurarii învatamântului prescolar si scolar (constructii, dotari cu mobilier, dotari cu calculatoare), altele au înfiintat unitati de învatamant prescolar au sprijinit desfasurarea activitatii acestora. Pentru stimularea frecventei scolare, prevenirea abandonului scolar, prevenirea si eliminarea exploatarei copiilor au fost aplicate o serie de proiecte , activitati scolare si extrascolare, actiuni în comunitatile locale, inclusive sprijin material si financiar pentru familiile cu mai multi copii. La scara nationala, organizatiile neguvernamentale au sprijinit organizarea campaniei "Casa de copii nu e acasa".

Organizatiile neguvernamentale internationale, desfasoara în localitati din Romania, proiecte educationale destinate testarii si încurajarii talentelor copiilor romi, întaririi stimei de sine si implicit a identitatii romani.

Unele proiecte au abordat problematica femeii-2 judete, participarea romilor la procesul de tranzitie- 2 judete , dezvoltare comunitara- 2 judete, educatie juridica- 2 judete, cursuri de formare în diferite domenii de activitate, management, inclusiv a structurilor de implementare a strategiei de imbunatatire a situatiei romilor- 7 judete 25.

În domeniul economic, în 6 judete se desfasoara activitati care au ca scop pregatirea, calificarea sau introducerea fortei de munca a romilor în proiectele generatoare de venituri. În judetul Bihor s-a înfiintat o ferma legumicola si s-a achizitionat un gater, în judetul Caras Severin s-a înfiintat o ferma de vaci, în timp ce o firma internationala a întocmit o "harta a oportunitatilor din judetul Caras Severin". În judetul Constanta 10 tineri au fost calificati într-o meserie ceruta pe piata de munca, în judetul Prahova s-au înfiintat doua birouri de plasare a fortei de munca. La Calarasi o firma olandeza sprijina înfiintarea unei

firme de consultanta si management, o idee utila unei anumite categorii de persoane, cu o educatie specifica, în timp ce o organizatie neguvernamentala româneasca a înfiintat un centru de informare si consiliere pentru cetateni.

În domeniul justitie si ordine publica, în doar doua judete se desfasoara proiecte de prevenire a infractionalitatii juvenile(Botosani), prevenire a actelor infractionale(Iasi). În judetul Neamt, s-a infiintat un punct de contact, în baza parteneriatului dintre administratia publica, O.S.C.E, Rromani Criss si o organizatie locala a romilor.

Actele de identitate si stare civila, au constituit preocuparile a 3 judete, informatiile transmise nu ofera suficiente detalii.

III. FINANTAREA STRATEGIEI GUVERNULUI DE ÎMBUNATATIRE A SITUATIEI ROMILOR

A. FINANTARE IMPLICITA prin masurile sociale adoptate de Guvern

Guvernul României a alocat fonduri semnificative pentru sustinerea unor masuri sociale care nu au avut drept tinta exclusiva etnia romilor, dar romii au fost în mare masura beneficiari ai acestora. Este vorba de Legea 416/2001 privind venitul minim garantat, Ordonanta 337/2001 privind acordarea de rechizite scolare elevilor din familiile cu venituri reduse, programul « Cornul si Laptele », Legea 34/1998 privind acordarea de subventii organizatiilor care înfiinteaza si administreaza unitati de asistenta sociala si a altor reglementari de ordin social. Desi nu intentionam sa facem o departajare a efortului bugetar pentru masuri sociale în raport de criteriu etnic, familiile de romi sunt principalele beneficiare ale acestor masuri, estimate de Oficiul National pentru Romi la aproximativ 10 mil EURO anual.

B. FINANTARE EXPLICITA

1. FONDURI PHARE

2001-2002

Prin componenta de granturi a *Programului PHARE RO.98.03.01* , în valoare de **900.000 Euro**, au fost implementate 40 de proiecte, în domeniile: administratie publica si dezvoltare comunitara, locuinte, securitate sociala, sanatate, economie, justite si ordine publica, educatie, cultura, comunicare si participare civica.

2002- 2003

Prin cel de- al doilea fond PHARE, *RO 0004.02.02*, componenta de granturi destinata” *Imbunatatirii situatiei romilor*”, in valoare de **900.000 Euro** , s-au finantat alte 37 de proiecte

care acopera domeniile :administratie publica si dezvoltare comunitara, educatie, sanatate, securitate sociala, comunicare si participare civica .

2003 - 2005

a) **Ministerul Informatiilor Publice** a elaborat un nou proiect PHARE care continua punerea în practica a obiectivelor Guvernului României si ale Comisiei Europene de *înfiintare a unor parteneriate viabile între autoritatile publice si reprezentantii comunitatilor locale.*

Acest proiect permite dezvoltarea în perioada 2003-2005 a **4 domenii prioritare ale strategiei**, care sa asigure pregatirea profesionala si angajarea romilor, abordarea problematicii locuintelor conform standardelor europene si facilitarea accesului romilor la infrastructura si serviciile de asistenta medicala.

În valoare de **7,6 Mil. Euro**, (6 Meuro Comisia Uniunii Europene, **1,6 Meuro** contributia Guvernului) agenda proiectului prevede în perioada 2003- 2004 organizarea la nivel national (8 regiuni) a unui curs de formare , urmata în perioada 2004 –2005, de lansarea unui de sprijinire pentru investitii în domeniile: pregatirea profesionala si angajarea romilor, abordarea problematicii locuintelor conform standardelor europene si facilitarea accesului romilor la infrastructura, servicii de asistenta medicala.

b) Ministerul Educatiei si Cercetarii implementeaza un program Phare, finantat de Comisia Uniunii Europene si Guvernul României, denumit "**Accesul la educatie a grupurilor dezavantajate, în special al copiilor romi**", cu un **buget de 7 milioane EURO**.

Programul se va derula în aproximativ 10 judete si are în vedere formarea cadrelor didactice si a inspectorilor romi care lucreaza în comunitati dezavantajate cu unitati scolare în care exista un procent ridicat de copii romi. Acelasi program prevede initierea unor programe de editare a materialelor educationale destinate educatiei interculturale, continuarea scolii de vara de limba romani, metodica predarii limbii romani cu valente interculturale, precum si statuarea juridica a mediatorilor scolari ca profesie recunoscuta, strategii de formare a acestora.

2. CONTRIBUTIA GUVERNULUI ROMÂNIEI

Pentru sustinerea financiara a implementarii strategiei pentru anul 2003, Guvernul a alocat suma de **56.651.200.000 lei**. Fondul se adreseaza structurilor administratiei publice locale care au ca obiect îmbunatatirea situatiei romilor, pe urmatoarele domenii:

- atribuirea în proprietate a unor terenuri agricole pentru romi, conform Hotarârii Guvernului nr.256/2003, pentru aprobarea programului privind elaborarea actelor normative necesare atribuirii în proprietate a unor terenuri agricole pentru romi;

- constructie locuinte sociale/reabilitare case;
- integrarea pe piata de munca a romilor ;
- integrarea romilor in activitati agricole.

3. FINANTAREA ORGANIZATIILOR REPREZENTATIVE ALE ROMILOR

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.56/2003, pentru aprobarea modului de repartizare si utilizare a sumelor prevazute în anexa 3/33/07 la Legea bugetului de stat, pe anul 2003 nr.63/2002, organizatiei Partida Romilor Social Democrata, care reprezinta minoritatea romilor în Parlament, i s-a repartizat suma de **24 miliarde lei**.

IV. RECOMANDARI

- *Ministerul Administratiei Publice si Ministerului Informatiilor Publice va **reanaliza structura de management a implementarii strategiei** si va asigura o coordonare mai buna a activitatilor atât la nivel central, cât si la nivelul judetelor, prin *specificarea clara a responsabilitatilor la fiecare nivel si printr-o planificare si evaluare permanenta a activitatilor persoanelor implicate în implementarea Strategiei.**

- *Ministerul Administratiei Publice va lua masuri în vederea **întaririi capacitatii institutionale a birourilor judetene pentru romi** si la nivelul primariilor, în baza unui proces de selectie si a unei competitii corecte. Se vor analiza toate blocajele de la nivel local.*

- *Prefectii vor prezenta o situatie foarte clara a localitatilor în care au existat cereri pentru înfiintarea unui post de expert pe problemele romilor iar acest lucru nu a fost posibil.*

- *Prefectii si presedintii Consiliilor Judetene vor organiza pâna la sfârșitul lunii aprilie **întâlniri cu liderii comunitatilor de romi** si cu organizatiile neguvernamentale din fiecare judet în vederea stabilirii unui parteneriat de îmbunatatire a situatiei romilor.*

- *Prefectii împreuna cu liderii romilor din judet vor identifica care sunt comunitatile cu mari probleme si care sunt **principalele nevoi de interventie urgenta la nivel comunitar, familial si individual pâna la data de 30 mai**. În acest sens vor fi consultate toate ONG-urile si asociatiile romilor sau cele care au ca obiect de activitate îmbunatatirea situatiei acestei etnii.*

- *Pâna la **30 iunie** la nivelul fiecarui judet se va întocmi **Planul judetean de îmbunatatire a situatiei romilor pentru semestrul II al anului 2003**, care cuprinde proiectele de interventie la nivel judetean si la nivel local. Prioritare sunt aspectele legate de identificarea de terenuri pentru folosinta comunitatilor de romi, constructia de locuinte, crearea de locuri de munca, campanii de prevenire si de vaccinare, programe educationale.*

Metodologia de întocmire și de evaluare a proiectelor precum și procedura de înaintare spre finanțare guvernamentală va fi accesibilă până la **30 aprilie** prin Ministerul Informatiilor Publice și Ministerul Administrației Publice.

V. PRIORITATI ALE GUVERNULUI ROMANIEI PENTRU ANUL 2003 STIPULATE ÎN PLANUL NATIONAL DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANA

Prioritatea nr. 8 – Combaterea saraciei

1. Asigurarea suportului financiar și administrativ pentru implementarea Strategiei guvernamentale pentru îmbunătățirea situației romilor, la nivel național, regional și local

Prioritatea nr. 9 – Consolidarea criteriilor politice de aderare

1. Integrarea socială a minorității romă

- Reducerea fenomenului de discriminare a minorității romă
- Evaluare proiectelor pentru îmbunătățirea situației romilor
- Elaborarea raportului anual privind implementarea proiectelor pentru îmbunătățirea situației romilor
- Asigurarea unui sprijin financiar și administrativ adecvat pentru implementarea Strategiei guvernamentale pentru îmbunătățirea situației romilor, la nivel național, regional și local

2. Promovarea egalității de șanse în comunitățile de romi (PNAR):

- Reuniuni regionale ale liderilor organizațiilor de romi în vederea asigurării unei abordări articulate a Planului general de măsuri (HG nr. 430/2001)
- Programe de instruire pentru membrii Birourilor Județene pentru Romi și Grupele de lucru mixte ale acestora, în vederea asigurării unei abordări articulate a Planului general de măsuri (HG nr. 430/2001)
- Programe locale de instruire pentru experții locali pentru romi, în vederea asigurării unei abordări articulate a Planului general de măsuri (HG nr. 430/2001)

- Implementarea în comunitatile de romi, cu participarea romilor, a unor proiecte care sa sprijine nevoile identificate de Birourile Judetene pentru Romi în domeniile: locuire, locuri de munca, educatie si sanatate
- Campanie de informare asupra drepturilor sociale, economice si politice ale romilor
- Campanii de constientizare a opiniei publice si a clasei politice prin intermediul presei scrise si audio-vizuale
- Informarea si formarea liderilor/formatorilor de opinie romi (PNAR):
- Cursuri de formare cu Birourile Judetene pentru Romi si Grupele de lucru mixte formate pe langa acestea in domeniile: legislatie, protectia minoritatilor nationale si legislatie antidiscriminatorie
- Cursuri de formare a tinerilor romi in domeniul legislatie, protectia minoritatilor nationale si legislatie antidiscriminatorie
- Cursuri de formare cu personalul Oficiului National pentru Romi si reprezentanti ai ONG-urilor romilor in domeniile: comunicare profesionala, medierea conflictelor, limba engleza, metode si tehnici de lucru pe calculator
- Cursuri de formare in managementul proiectelor, resurselor umane si financiare, cautare de fonduri, implementare, cu scopul cresterii puterii de absorbtie
- Cursuri de formare-perfectionare a functionarilor publici si a delegatilor romi in Comisiile Ministeriale pentru Romi, cu scopul imbunatatirii activitatii acestora, sectorial si intersectorial
- Facilitarea participarii active a comunitatilor de romi la viata economica, sociala, culturala si politica româneasca si îmbunatatirea accesului acestora la serviciile de sanatate (PNAR):
- Programe locale de formare a mamelor rome din comunitatile de romi cu scopul constientizarii acestora asupra responsabilitatii in educatia copiilor.
- Programe de consultanta pentru tinerele rome in scopul combaterii traficului de fiinte umane
- Crearea de oportunitati locale pentru mamele rome, prin dezvoltarea produselor cerute pe piata de desfacere, produse traditionale, de arta populara si artizanala
- Programe de integrare in drepturile civile (acte de identitate si stare civila, dreptul de proprietate, asistenta sociala) pentru comunitatile de romi defavorizate
- Programe de educatie interculturala, pentru elevi si cadre didactice pentru o mai buna cunostere a diferentelor si similitudinilor etnoculturale, combaterea segregarii

- Programe de întarire a rolurilor studentilor si liceenilor romi, beneficiari ai masurilor afirmative, in scoli si comunitatile de romi devaforizate in vederea imbunatatirii educatiei etnice si scolarizarii copiilor romi
- Consolidarea parteneriatelor locale in vederea aplicarii proiectelor de dezvoltare locala menite sa imbunatateasca situatia membrilor comunitatilor de romi
- Cursuri de formare regionala cu membrii ONG-urilor, ai Directiilor pentru Sanatate Publica, medici generalisti, mediatori sanitari.

VI. EVALUAREA INDEPLINIRII PLANULUI GENERAL DE MASURI 2001-2004

**Numarul total de masuri prevazute în plan
pentru perioada 2001-2004** **123**

Stadiul îndeplinirii în luna aprilie 2003:

• Realizate integral	60
• Realizate partial sau în curs de derulare	48
• Nerealizate	15

Din care 11 replanificate

**VI. EVALUAREA INDEPLINIRII PLANULUI GENERAL DE MASURI
2001-2004**

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	Masuri organizatorice			
1.	Adoptarea HG privind Strategia Guvernului României de îmbunatatire a situatiei romilor , cu precizarea obligativitatii ministerelor de a respecta termenele si de a-si asuma responsabilitatile sectoriale.	10.05.2001	MIP	Realizat prin H.G. 430/25.04.2001
2.	Înfiintarea Comitetului mixt de monitorizare si implementare (CMixt) a Planului de aplicare a strategiei, format din reprezentanti ai ministerelor, agentilor guvernamentale si ai Conventiei Cadru a Romilor.	29.06.2001	MIP	Realizat prin. Ordinul. Ministrului MIP, Nr. 259/02.07.2001
3.	Adoptarea HG privind înfiintarea Consiliului National pentru Prevenirea Discriminarii (CNPD) în conditiile OU 137/2000.	24.05.2001	MIP	Realizat Cf. H.G. 1194/ 27.11.2001. MIP
4.	Constituirea, prin Ordin al Ministrului, la nivelul ministerelor, a Comisiilor Ministeriale pentru Romi (CMR) , formate din experti ai Directiilor de specialitate, experti delegati ai Conventiei Cadru a Romilor, experti independenti etc., în vederea aplicarii sectoriale a strategiei.	31.05.2001	MIP	Realizat: Au fost constituite 14 CMR-uri
5.	Constituirea, la nivelul prefecturilor, a Birourilor judetene pentru romi (BJR) în vederea implementarii Strategiei pentru îmbunatatirea situatiei romilor. Birourile vor elabora Planul judetean de actiune "Romii 2001-2004" si vor coordona activitatea consilierilor pentru romi de la nivelul primariilor.	28.09.2001	MAP	Realizat cf. Ordinului Ministrului Administratiei Publice nr. 408/28.06.2001, modificat prin ordinul nr.37/01.02.2002.
6.	Numirea la nivelul primariilor, acolo unde organizatiile de romi solicita acest lucru, a consilierilor locali pentru romi (CLR) în vederea aplicarii Strategiei guvernamentale de îmbunatatire a situatiei romilor în plan local. Consilierii vor elabora Planul local de actiune "Romii 2001- 2004".	28.09.2001	MAP	Realizat partial: primariile locale refuza numirea expertilor romi, motivand lipsa resurselor financiare.
7.	Înfiintarea Comisiei de Evaluare a Proiectelor (CEP) pentru îndeplinirea Strategiei.	28.09.2001	MIP	Realizata, Comisia de evaluare s-a înfiintat prin Ordin al Ministrului Informatiilor Publice.
8.	Constituirea Fundatiei de interes public pentru romi .	01.09.2001	MIP-Org. romi	Realizat: S-au efectuat modificari ale statutului organizatiei Centrul de Resurse pentru Comunitatile de Romi(

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				CRCR), organizatie agreata de ONR si Delegatia Uniunii Europene ca fundatie care sa atraga si sa gestioneze fonduri destinate imbunatatirii situatiei romilor, inclusive fonduri PHARE
9.	Demararea cursului de instruire a personalului (10 zile) din cadrul comitetelor ministeriale, birourilor judetene si a consilierilor locali pentru romi în vederea dobândirii abilitatilor de a gestiona proiectele sectoriale si locale de implementare a strategiei si standardizarii procedurilor de evaluare a starii populatiei de romi, elaborare, finantare, planificare, coordonare, implementare si evaluare a proiectelor.	30.10.2001	MIP	Realizat: S-au desfasurat cursuri de formare organizate de FPDL cu reprezentantii: Comitetului Mixt de Implementare si Monitorizare a Strategiei (Cmixt), Comisiilor Ministeriale pentru Romi(CMR),Birourile Judetene pentru Romi si Conventia Cadru a Romilor(CCr) pentru instruire in elaborarea strategiilor si planurilor de actiune , managementul proiectelor etc.
10.	Organizarea la nivel local / judetean a unor grupuri de lucru mixte alcatuite din reprezentanti ai birourilor judetene pentru romi / consilieri pentru romi, ONG-uri si reprezentanti alesi ai comunitatilor de romi, în vederea evaluarii principalelor nevoi ale populatiei de romi si aplicarii programelor de sprijinire a acestora.	15.10.2001	MAP	Realizat partial: actiunea este in curs de desfasurare
11.	Prezentarea de catre Comisiile Ministeriale pentru Romi a Planului de indeplinire sectoriala a Strategiei guvernamentale pentru îmbunatatirea situatiei romilor.	15.10.2001	Cmixt	Realizat partial. Actiunea a fost indeplinita prin raportarea îndeplinirii obiectivelor de catre MEC, MSF, MMSS, MCC, MI, MapN, MIMM, MF si MAP
12.	Prezentarea de catre consilieri la nivelul primariilor, în urma evaluarii nevoilor comunitatilor locale, a Planului local de actiune "Romii 2001- 2004" .	30.11.2001	CLR	Realizat partial. Sunt înca probleme la numirea expertilor locali pe lângă primarii
13.	Prezentarea de catre Birourile judetene pentru romi, pe baza centralizarii planurilor locale, a Planului judetean de actiune "Romii 2001- 2004" .	14.12.2001	BJR	Realizat S-a transmis o nota BRJ-urilor pentru conceperea si transmiterea planurilor de actiune, centralizate la MAP.
14.	Prezentarea de catre organizatiile nonguvernamentale a proiectelor care raspund directiilor de actiune cuprinse în Strategia guvernamentala pentru	21.01.02- anual	ONG	Realizat . Prin Fondul de Parteneriat 2001-2002 si

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	îmbunatatirea situatiei romilor.			2002-2003 in domeniile: administratie Publica si dezvoltare comunitara, Educatie, Sanatate, Securitate Sociala, Comunicare si Participare civica.
15.	Selectia proiectelor si acordarea de asistenta financiara si tehnica în implementarea acestora.	15.03- anual	CEP	Realizat prin cele 2 proiecte PHARE si administrarea fondului bugetar MIP in 2003
16.	Evaluarea stadiului de implementare a Strategiei de îmbunatatire a situatiei romilor. Publicarea anuala a unui raport de evaluare.	15.03-anual	CMixt	Realizata. S-au dat publicitatii 3 rapoarte
Administratie publica si dezvoltare comunitara				
17.	Organizarea de întâlniri lunare ale primarilor cu liderii comunitatilor de romi, în vederea identificarii si rezolvarii problemelor cu care se confrunta romii, în conformitate cu prevederile Strategiei Guvernului de îmbunatatire a situatiei romilor.	Lunar	Primari	Realizat conform rapoartelor semestriale
18.	Întocmirea de catre prefecti a unui raport semestrial privind stadiul îndeplinirii obiectivelor din Strategia de îmbunatatire a situatiei romilor.	decembrie / iunie	Prefecti / MAP	Realizat partial in august - septembrie, 2002
19.	Organizarea de întâlniri semestriale ale liderilor nationali ai romilor cu primul ministru în vederea analizei situatiei generale a romilor si a stadiului de îndeplinire a Strategiei Guvernului de îmbunatatire a situatiei romilor.	ianuarie / iulie	MIP/Conv. Cadru	Realizat. In data de 13 octombrie 2001 a avut loc o intalnire a Primului Ministru cu liderii romilor. Permanent au fost organizate intalniri cu Partida Romilor Social Democrata.
20.	Participarea Ministerului Administratiei Publice si a Ministerului Lucrarilor Publice, Transporturilor si Locuintei la derularea Programului "Planul National de Dezvoltare Locala a Comunitatilor de Romi" , în colaborare cu Departamentul pentru Relatii Interetnice din Ministerul Informatiilor Publice.	Permanent	MAP, MLPTL	Realizat partial. Oficiul National pentru Romi beneficiaza de Proiectul Phare cu tema: Sprijin pentru strategia de îmbunatatire a situatiei romilor.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
21.	Elaborarea de catre Agentia Nationala a Functionarilor Publici a unui program de formare a functionarilor publici pe tema "Prevenirii si combaterii discriminarii în raporturile dintre cetatean si autoritatile publice", cu durata de 4 ani. Includerea în modulul de formare a functionarilor publici a unui segment ce se refera la istoria minoritatilor si relationarea autoritatilor publice cu minoritatile etnice, inclusiv cu cea a romilor.	16.07.2001	ANFP	Realizat. Confrom raportarii ANFP
22.	Monitorizarea aplicarii prevederilor Ordonantei Guvernului 137/ 2000 în institutiile publice. Raport anual de evaluare a discriminarii cetatenilor în raporturile cu administratia publica centrala si locala.	Permanent 15.02-anual	CNPD	Realizat Prin raportul CNCD si activitatea consiilor ministerialel
23.	Precizarea normelor privind conditionarea recrutarii si promovarii functionarilor publici în raport de criteriul "nediscriminare" în relatia cu alte persoane.	03.09.2001	ANFP	Se replanifica. Termen 31 iulie 2003
	Locuinte			
24.	Prezentarea unui plan national de rezolvare în cel mult 4 ani a problemelor legate de dreptul de proprietate asupra terenurilor si locuintelor detinute de romi si de reconstituire a dreptului de proprietate funciara.	01.04. 2002	CMixt	In curs de derulare A fost emisa Hotarârea Guvernului nr.256/2003
25.	Prezentarea de catre primarii si prefecturi a nevoilor teritoriale de reabilitare a locuintelor si a mediului înconjurator. Centralizarea situatiilor la Ministerul Administratiei Publice si prezentarea, împreuna cu Ministerul Transporturilor si Locuintei, a unui program national de reabilitare a locuintelor si a mediului înconjurator , inclusiv a celor din zonele locuite de romi. Programul va fi dezvoltat pe 10 ani, cu masuri urgente de reabilitare a locuintelor si a zonelor locuite de romi în primii 4 ani.	01.03.2002	MAP, MLPTL, MAPM	Realizat Datele au fost centralizate la MAP, cu sprijinul BRJ Initiativa a fost inclusa si in programul Phare "Sprijin pentru strategia de imbunatatire a situatiei romilor".
26.	Elaborarea unui program de finantare guvernamentala si/sau în parteneriat , a firmelor de stat sau private si a organizatiilor nonguvernamentale, pentru proiecte locale care vizeaza asigurarea conditiilor normale de locuit în zonele populate de romi (energie electrica, apa potabila, canalizare, gaz metan, salubritate).	20.04. 2002	MAP, MTRL	In curs de derulare - prin proiectele si programele societatii civile. - Initiativa a fost inclusa si in programul Phare " Sprijin pentru strategia de

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				imbunatatire a situatiei romilor ”.
27.	Elaborarea criteriilor de finantare a unor proiecte locale de cointeresare a comunitatilor de romi pentru reabilitarea locuintelor si a mediului inconjurator sau pentru constructia de locuinte.	10.03. 2002	MTRL	Realizat prin metodologia MIP de grstionare a fondurilor de la bugetul de stat. Initiativa a fost inclusa si in programul Phare “ Sprijin pentru strategia de imbunatatire a situatiei romilor ”.
28.	Prezentarea unui Plan national pentru construirea de locuinte sociale pentru familiile numeroase si cu venituri reduse, pe 10 ani, cu acces nediscriminatoriu a familiilor de romi.	10.06. 2002	MTRL, MMSS	Realizat partial Initiativa a fost inclusa si in programul Phare “ Sprijin pentru strategia de imbunatatire a situatiei romilor ”.
29.	Finantarea partiala a proiectelor care vizeaza lucrari reabilitare a locuintelor sau de constructia de locuinte în comunitatile de romi.	Febr. 2001-2004	CEP	In curs de derulare - prin Fondurile introduse de MIP la bugetul de stat - Initiativa a fost inclusa si in programul Phare “ Sprijin pentru strategia de imbunatatire a situatiei romilor ”.
	Securitate sociala			
30.	Prezentarea de catre serviciile sociale ale primariilor, în colaborare cu organizatiile romilor si Ministerul de Interne, a unui plan de obtinere, în cel mult 6 luni de la finalizarea planului, a documentelor de identitate si stare civila pentru toti cetatenii de etnie roma care au acest drept.	15.11. 2001	Primarii, MI	Partial indeplinita si in curs de derulare. Informare Ministerul de Interne - Biroul de evidenta al populatiei - Romani Criss , in parteneriat cu autoritatile locale, au eliberat buletine de identitate pentru aproape 3150 romi. + Alianta pentru Unitatea Romilor + galati a emis 2000 de acte de identitate

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				<p>si stare civila.</p> <p>- Agentia Impreuna in parteneriat cu autoritatile locale, au eliberat buletine de identitate si certificate de nastere pentru aproape 90 de romi.</p> <p>- Conform sursei Roma News proiecte asemenea sunt in curs de derulare in sectorul 5 al capitalei si in comuna Stefanesti, judetul Ilfov</p>
31.	<p>Intocmirea de catre serviciile sociale ale primariilor, în colaborare cu organizatiile romilor, a unui grafic de alocare graduala a cetatenilor de etnie roma care au dreptul la alocatie pentru copii, pensii, ajutoare sociale, indemnizatii de nastere, pensii, pensii pentru handicap, ajutor de somaj etc., în cel mult 6 luni de la obtinerea actelor de identitate.</p>	30.05.2002	Primarii, MMSS	<p>Realizat</p> <p>-Directia Generala de Asistenta Sociala a realizat prin directiile judetene, numirea la fiecare directie judeteana a unei persoane care sa colaboreze cu primariile, respectiv prefecturile la identificarea problemelor etnicilor romi. În acest sens a fost transmisa adresa nr.167/10.04.2002 prin care s-a solicitat mediatizarea prevederilor legale în domeniul asistentei sociale.</p> <p>- Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca a transmis adresa nr.1269/03.04.2002 catre toate agentile judetene, prin care a solicitat colaborarea acestora cu reprezentantul Biroului Judetean pentru Romi constituit la nivelul Prefecturii, în vederea mediatizarii drepturilor si obligatiilor acestora privind sistemul asigurarilor pentru somaj.</p>
32.	<p>Monitorizarea si evaluarea anuala a accesului cetatenilor români de etnie roma la serviciile publice. Raport anual catre Primul Ministru privind accesul romilor</p>	Permanent 15.02-anual	Cmixt, MIP	Realizat prin raportul anual MIP si prin alte surse:

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	la serviciile publice.			<p>Fundatia pentru o Societate Deschisa a publicat in 2001, raportul intocmit de Inna Zoon, "La marginea societatii."</p> <p>Centrul European pentru Drepturile Romilor (CEDR), au publicat studiul "Stare de impunitate: incalcarea drepturilor omului- cazul romilor din Romania"</p> <p>Banca Mondiala a publicat raportul: Roma and the Transition in Central and Eastern Europe, Trends and challenges, editor Dena Ringold.</p> <p>Open Society Institut a publicat raportul: Monitorizarea procesului de Aderare la Uniunea Europeana, 2002.</p>
33.	Elaborarea unui studiu pe piata ofertelor profesionale, care sa defineasca nisele profesionale cele mai favorabile pentru romi, din perspectiva formarii si reconversiei profesionale.	20.09. 2001	MMSS	<p>Realizat de ANOFM</p> <p>- În anul 2001, în cadrul Programului national pentru cresterea gradului de ocupare, prin cursuri de formare profesionala sau realizat urmatoarele : 270 romi au fost înscrisi la cursuri de formare profesionala, 232 au absolvit, iar dintre acestia un numar de 205 persoane au fost încadrate în munca.</p> <p>Prin Programul national de ocupare a fortei de munca pentru anul 2002, au fost cuprinsi la cursuri de formare profesionala un numar de 282 persoane de etnie roma, din care 80 au fost încadrati în munca.</p>

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				- Pentru anul 2003 sunt prevazuti a se încadra în urma absolvirii cursurilor de formare profesionala, un numar de 215 de persoane de etnie roma
34.	Elaborarea în colaborare cu organizatiile nonguvernamentale si organizatiile romilor, a unui program anual de formare si reconversie profesionala în meserii cu grad ridicat de solicitare pe piata muncii si care corespund nivelului educational al romilor.	15.01. 2002	MMSS, ANOFP	Realizat de ANOFM. - Activitatea de formare profesionala a adultilor a fost reglementata prin Legea nr. 375 / 2002, care aproba Ordonanta nr. 129 / 2000.
35.	Întocmirea unui program de instruire si monitorizare a personalului din cadrul agentilor judetene si locale de ocupare si formare profesionala cu privire la facilitarea accesului pe piata muncii a romilor, în special a celor care au cursuri de calificare si formare profesionala.	15.02.2002	MMSS, ANOFP	Realizat Masura a fost realizata în cadrul instruirii personalului agentilor judetene , care s-a desfasurat la Sibiu, în lunile ianuarie – februarie 2002.
36.	Elaborarea unui program anual de sprijinire a tinerilor absolventi romi pentru angajare si monitorizarea evolutiei profesionale a tinerilor romi cu studii superioare.	10.04. 2002	MMSS, ANOFP, MEC	In curs de derulare - În Legea nr.76/2002 privind <i>sistemul asigurarilor sociale pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca</i> , exista o masura activa de stimulare a angajatorilor care încadreaza tineri absolventi. Prin <i>Programul national pentru ocuparea fortei de munca</i> pentru anul 2003, prin acest tip de masura se preconizeaza a fi angajate un numar de 42 tineri absolventi de etnie roma. - Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, prin Legea nr. 116/2002 <i>privind prevenirea si combaterea marginalizarii sociale</i> , prin intermediul Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				Munca, realizeaza un acompaniament social personalizat pentru tinerii cu vârste între 16 si 25 de ani aflatii în dificultate si confruntati cu riscul excluderii profesionale, în scopul facilitarii accesului lor la un loc de munca.
37.	Elaborarea reglementarilor necesare acordarii de subventii organizatiilor nonguvernamentale care înfiinteaza si administreaza unitati de asistenta sociala.	10.10. 2001	MMS, MFP	Realizat Legea 34/1998 a MMSS Statutul de utilitate publica al asociatiilor si fundatiilor reglementat de Ordonanta 26/2000
38.	Elaborarea de propuneri privind posibilitatea sporirii facilitatilor fiscale pentru persoanele juridice care angajeaza persoane din familiile cu mai multi copii si venituri reduse.	20.10. 2001	MMS.MFP	Realizat partial În conformitate cu prevederile Legii nr.34/1998 privind acordarea unor subventii asociatiilor si fundatiilor române cu personalitate juridica, care înfiinteaza si administreaza unitati de asistenta sociala, pentru anul 2003 în bugetul alocat Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale cu aceasta destinatie este prevazuta suma de 36.630 milioane lei.
39.	Cresterea cuantumului ajutoarelor sociale pentru familiile cu mai multi copii si cu venituri reduse.	10.01.2002	MMSS	Realizat. In anul 2001 a fost adoptata legea 416/2001 privind venitul minim garantat de care beneficiaza si etnicii romi. -Având în vedere masurile de protectie sociala prevazute în Programul Social pe

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				perioada 2002-2003, adoptate de Guvern pentru categoriile de persoane cu venituri mici ca urmare a cresterii preturilor la energie si combustibili, pentru venitul minim garantat s-a aprobat prin Hotararea Guvernului nr.1037/2002, indexarea, in anul 2003, cu 17% a nivelului lunar al venitulului minim garantat in functie de care se calculeaza ajutorul social
40.	Prezentarea si sprijinirea, în colaborare cu organizatiile nonguvernamentale, a unui program de formare profesionala a însotitorilor romi pentru persoanele cu handicap din rândul etnicilor romi.	25.06. 2002	MMSS, MSF	Realizat În urma demersurilor facute de catre Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale a fost introdusa în COR ocupatia „Însotitor pentru persoanele cu handicap grav “ la nr. 513304.
41.	Prezentarea unui plan de sprijinire a includerii asistentilor sociali proveniti din comunitatile de romi în structurile guvernamentale central si locale, responsabile de implementarea Strategiei Guvernului pentru îmbunatatire situatiei romilor.	20.06. 2001	MIP, MEC, MMSS	Realizat partial prin. Ordinului Ministrului MAP nr. 408/28.06.2001, modificat cu ordinul nr.37/01.02.2002. M.M.S.S. a transmis directiilor judetene adresa nr. 32553/22.04.2002 , prin care se solicita luarea masurilor necesare pentru a facilita participarea persoanelor de etnie roma la concursurile organizate pentru ocuparea posturilor vacante de asistenti sociali.
42.	Elaborarea masurilor pentru stimularea parteneriatului între Guvern, autoritati locale si institutii nonguvernamentale, în vederea implementarii proiectelor de asistenta si interventie sociala a grupurilor defavorizate, inclusiv a comunitatilor de romi.	15.08. 2001	MMSS, MAP	Realizat partial A fost creat cadrul legal pentru întarirea parteneriatului central-local-societate civila prin adoptarea Legii nr.705/2001 privind sistemul national de asistenta sociala. De asemenea în cursul anului

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				<p>2002, la initiativa Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de Munca a avut loc în data de 03.10.2002 o întrunire a reprezentantilor Birourilor Judetene pentru Romi cu reprezentantii Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale si ai A.N.O.F.M având ca scop informarea acestora cu privire la masurile luate de minister pentru realizarea activitatilor prevazute de H.G. nr. 430/2001 – Strategia Guvernului de îmbunatatire a situatiei romilor – si de a primi propuneri din partea acestora referitor la implementarea în plan local a acestor masuri.</p> <p>În scopul facilitarii accesului romilor pe piata muncii, Agentia Nationala pentru Ocuparea Foratei de Munca organizeaza la nivel national, în data de 9.05.2003, bursa locurilor de munca pentru romi. În vederea desfasurarii în conditii optime a bursei, se va organiza în prealabil la sediul A.N.O.F.M. o întâlnire cu reprezentantii etnicilor romi din cadrul asociatiilor si organizatiilor neguvernamentale (Asociatia „Romani Criss”, Asociatia „Aven Amenza”, Partida Romilor, Agentia de dezvoltare „ Împreuna”,) în scopul elaborarii unei strategii la nivel national.</p>

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	Sanatate			
43.	Elaborarea, împreuna cu organizatiile nonguvernamentale, a unui program national de imbunatatire a accesului romilor la serviciile medicale publice preventive si curative.	10.02. 2002	MSF	Realizat partial. Initiativa este inclusa in Programului Phare "Plan National pentru dezvoltarea locala a comunitatilor de romi".
44.	Intocmirea unui plan national, în colaborare cu organizatiile nonguvernamentale si directiile judetene de sanatate publica, pentru formare si coordonare a mediatorilor sanitari , cu rol de profilaxie si tratament în comunitatile de romi.	10.04. 2002	MSF, MMSS	Realizat Prin introducerea în "Clasificarea ocupatiilor din România" a ocupatiei de mediator sanitar, la codul 513902 , Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale faciliteaza accesul spre aceasta calificare.
45.	Identificarea solutiilor pentru includerea, în cel mult 1 an, a tuturor romilor în sistemul asigurarilor de sanatate , înscrierea la medicul de familie, medicatie compensata etc.	30.09. 2001	MSF, MMSS	În curs de derulare A fost aprobata Legea nr.116/2002 privind prevenirea si combaterea marginalizarii sociale. De asemenea, prin Hotarârea Guvernului nr.1149/2002 au fost aprobate Normele metodologice de aplicare a legii. Legea are ca obiectiv "facilitarea accesului la un loc de munca si la o locuinta precum si asigurarea accesului la serviciile de sanatate si educatie". Accesul la asistenta de sanatate va fi garantat pentru toate persoanele care fac parte din familiile beneficiare de venit minim garantat acestea având calitatea de asigurat fara plata contributiei pentru asigurarile sociale de sanatate. Contributia de asigurari sociale de sanatate pentru persoanele din familiile beneficiare de ajutor social, se suporta

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				<p>de la bugetul de stat, potrivit prevederilor Legii nr.145/1997 a asigurarilor sociale de sanatate. Contributia se calculeaza la nivelul a 7% din doua salarii minime brute pe tara. Conform OUG nr. 150/2002, salariul de baza minim brut pe tara este de 2,5 milioane lei.</p> <p>Personalul medical din unitatile de asistenta de sanatate publica este obligat sa acorde pentru aceasta categorie de asigurati asistenta medicala de urgenta si curativa.</p>
46.	Planul de desfasurare în parteneriat cu organizatiile nonguvernamentale a unor proiecte de informare sanitara, consultanta medicala si planning familial pentru femei, în comunitatile de romi, cu accent pe protectia mamei si copilului.	25.03. 2002	MSF	Realizat partial si in curs de derulare Asemenea proiecte au fost finantate partial din Fondurile PHARE si proiectele nationale ale MSF.
47.	Planul proiectului "Dispensare medicale mobile în comunitatile de romi".	10.06.2002	MSF	In curs de derulare Inclus in noua Fisa de Proiect a Programului Phare "Sprijin pentru strategia de imbunatatire a situatiei romilor".
48.	Campanii de vaccinare în comunitatile de romi prin comisii mixte formate din cadre medicale locale si de la nivelul DSP (Compartimentul Epidemiologie Boli Transmisibile).	Permanent	MSF	Realizat partial si in curs de derulare Campania de informare a inceput in anul 2001. Se continua anual.
49.	Campanii de depistare TBC, infectii HIV/SIDA, afectiuni dermatologice, boli cu transmitere sexuala etc.	Permanent	MSF	Partial indeplinite prin proiectele organizatiilor neguvernamentale. Si programele anuale ale MSF.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
50.	Prezentarea unui raport anual privind starea de sanatate în rândul comunitatilor de romi.	Anual-15 .02	MSF	NU se justifica particularizarea si etnicizarea unui astfel de raport. Evaluările generale ale MSF ofera date suficiente. Informare MSF
51.	Propuneri privind crearea unui sistem de stimulare financiara a personalului medical care își desfășoară activitatea în zonele foarte sarace locuite de romi.	30.08.2001	MSF, MFP	Nerealizat. Replanificat 30.08.2003 Informare MSF
52.	Prezentarea unui pachet de masuri pentru sprijinirea familiilor monoparentale , în special a celor cu venituri scăzute.	15.09.2001	MSF, MMSS	Realizat Pachetul de masuri contine: -Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2002; -Ordonanta Guvernului nr.33/2001 privind acordarea de rechizite scolare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.126/2002. Pentru a stimula participarea scolară si înscrierea copiilor într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, s-a instituit acordarea de rechizite scolare elevilor înscriși în învățământul de stat, primar si gimnazial, la cursuri de zi si care provin din familii ale caror venit net lunar pe membru de familie este de maximum 50% din salariul de baza minim brut pe țara. Sumele reprezentând valoarea rechizitelor ce vor fi acordate scolarilor se diferentiaza în functie de nivelul de învățământ si se actualizeaza la începutul fiecărui an scolar. Fondurile necesare achiziționării si distribuției rechizitelor se asigura din bugetul de stat

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				<p>alocat Ministerului Educatiei si Cercetarii.</p> <p>-Legea nr.705/2001 privind sistemul national de asistenta sociala;</p> <p>-Stimularea întretinătorilor unici de familie, actiune prevazuta în Legea nr.76/2002;</p> <p>Potrivit prevederilor Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.96/2002 se acorda gratuit pentru elevii din clasele I-IV din învățământul de stat produse lactate si de panificatie în limita unei valori zilnice de 7.000 lei/elev.</p>
53.	<p>Intocmirea unui program anual de recrutare si formare a mediatorilor sanitari, infirmierelor, asistentelor medicale si a medicilor din cadrul comunitatilor de romi, prin masuri de actiune afirmativa.</p>	25.03.2002	MSF,MMSS	<p>Realizat</p> <p>- Meseria de mediator sanitar a fost introdusa în COR la codul 513902.</p> <p>-Prin atributiile ce-i revin prin lege, A.N.O.F.M. asigura mediatizarea locurilor de munca vacante si implementarea programelor de formare profesionala corespunzatoare necesitatilor existente.</p>
	Economic			
54.	<p>Formularea de propuneri privind acordarea de facilitati fiscale întreprinzătorilor care angajeaza etnici romi.</p>	15 .09.2001	MIMMC, MFP,MIR	<p>Nerealizat</p> <p>Ministerul Finantelor Publice, considera ca acordarea selectiva a unor facilitati fiscale , care sa încurajeze numai o anumita categorie de persoane nu este benefica, deoarece aceasta ar conduce la discriminare în raport cu alte categorii sociale si la încalcare a principiului echitatii fiscale</p>
55.	<p>Prezentarea, în colaborare cu liderii romilor si organizatiile nonguvernamentale, a unui set de masuri pentru finantarea partiala a proiectelor bazate pe activitati</p>	10.03. 2002	MIMMC,MFP , CMixt	Partial realizat

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	generatoare de venit si mici afaceri pentru familiile si comunitatile de romi.			Partial abordata prin Fondurile PHARE, Inclusa in Fisa de Proiect a Programului Phare "Sprijin pentru Strategia de imbunatatire a situatiei romilor".
56.	Prezentarea de catre liderii comunitatilor de romi a unui proiect de finantare partiala a unor ateliere mestesugaresti în comunitatile de romi, prin care sa se asigure producerea si comercializarea obiectelor casnice si de artizanat, precum si revitalizarea altor meserii traditionale.	30.01. 2002	MIMMC,MFP , CMixt	Nerealizat si replanificat -Pentru îndeplinirea masurii vizând prezentarea în colaborare cu liderii romilor, organizatiile neguvernamentale a unui set de masuri pentru finantarea partiala a proiectelor generatoare de venituri si mici afaceri pentru familiile si comunitatile de romi, Ministerul Finantelor Publice, a directionat masura catre Ministerul pentru Întreprinderile Mici si Mijlocii si Cooperatie, în al carui buget pe anul 2002, sunt cuprinse la titlul "transferuri" articolul "alte transferuri" 88 miliarde lei, pentru stimularea înfiintarii si dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii. -Potrivit Legii 133/1999, aceste sume sunt alocate pentru finantarea programelor de dezvoltare si a masurilor de sprijinire a înfiintarii de noi întreprinderi mici si mijlocii. Programele se deruleaza prin MIMMC, iar selectarea acestora se face prin licitatii, persoanele interesate trebuind sa se adreseze acestui minister.
57	Prezentarea unui set de masuri destinate improprietaririi si stimularii	30.06.2002	MAAP, MAP	Realizat A fost elaborata Hotararea Guvernului nr 256/2003.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
58.	Sprijinirea, în condițiile legislației în vigoare, a IMM-urilor aparținând persoanelor provenite din rândul etniei romilor, prin sistemul de credite avantajoase . Acordarea de microcredite, în condițiile O.U.G. nr. 118/1999.	permanent	MIMMC,, CMixt	Parțial realizat Această inițiativă este inclusă în programul M.D.P, dar nu face referire explicită la IMM romilor.
59.	Prezentarea unui pachet de măsuri pentru includerea comunităților defavorizate de romi în programul zonelor defavorizate .	14.12. 2001	MAP, CMixt	Inițiativa nu se justifică. Criteriile declarării unei zone ca fiind defavorizată sunt definite. Includerea comunităților de romi este un principiu.
60.	Favorizarea proiectelor de creare a locurilor de munca pentru femeile de etnie roma .	permanent	Cmixt, MMSS	În curs de realizare Inclus în Fișa de Proiect a Programului Phare « sprijin pentru strategia de îmbunătățirea situației romilor » și Fondurile PHARE.
	Justiție și ordine publică			
61.	Prezentarea unui raport privind analiza și evaluarea efectelor discriminatorii ale reglementărilor actuale și perfecționarea cadrului juridic existent.	15 .08.2001	MJ, MI, MIE	Realizat - CNCD a publicat un raport în care se specifică Până în aprilie 2003, Consiliul National pentru Combaterea Discriminării a primit 44 de sesizări pe problematica romilor. Din acestea 26 au avut același obiect de activitate și au fost soluționate printr-o singură Hotărâre a Colegiului director, 4 sesizări a fost soluționată prin aplicarea amenzilor contravenționale, 3 sesizări au semnalat fapte care au fost prescrise, iar celelalte 11 sunt în curs de soluționare. S-au stabilit standarde minime referitoare la anunțurile de mică publicitate privind angajarea. În acest sens, Consiliul

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				National pentru Combaterea Discriminarii a emis Instructiunea nr. 1/2003, act normativ care urmeaza a fi publicat în Monitorul Oficial al României.
62.	Prezentarea de catre Guvernului României a unui raport anual privind respectarea drepturilor fundamentale ale omului, a drepturilor civile, politice si sociale, precum si a drepturilor persoanelor aparținând minoritatilor nationale în acord cu normele si obligatiile internationale asumate de catre România.	Anual-15.03	MJ,MAE.MIP,MI	Masura nu se justifica. Raportul anual privind implementarea strategiei acopera acest capitol
63.	Prezentarea de catre Ministerul de Interne, Ministerul Justitiei si Ministerul de Externe a unui plan de solutionare, pâna la sfârșitul anului 2001 , a cazurilor de apatridie ale romilor proveniti din România.	15.06.2001	MI, MJ, MAE	Realizat Vezi acordurile de rapatriere. Ridicarea obligativitatii vizelor etc.
64.	Prezentarea de catre Ministerul de Interne, în colaborare cu organizatiile romilor si serviciile sociale ale primariilor, a unui plan de obtinere, în cel mult 6 luni de la finalizarea planului, a documentelor de identitate si stare civila pentru toti cetatenii de etnie roma care au acest drept.	15.11.2001	MI, primarii	Realizat partial, asemenea initiative au fost desfasurate de catre ONG-urile romilor in parteneriat cu Ministerul de Interne si/sau autoritatile locale
65.	Prezentarea de catre Ministerul de Interne unui pachet de masuri privind prevenirea si combaterea discriminarii în relatia cetateanului cu Ministerul de Interne.	15.08.2001	MI	Realizat partial - prin colaboarea dintre Centrul de Resurse pentru Diversitate Etno-Culturala, din Cluj si Institutul pentru Prevenirea criminalitatii, din cadrul Ministerului de Interne O masura recent infiintata este dreptului la informare si exprimare in limba materna, reglementat prin Constitutia Romaniei si Legea 215/2001. Invatarea limbii romani de catre politisti.
66.	Sanctionarea politistilor care comit acte de discriminare si prezentarea acestor fapte în buletinele de informare interna si bilantul anual al Ministerului de Interne	permanent	MI	Realizat partial si in curs de derulare Raport de Informare MI

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	de Interne.			
67.	Identificarea si rezolvarea operativa a starilor tensionate sau conflictuale, susceptibile a genera violenta familiala, comunitara sau interetnica.	permanent	MI	Realizat - prin colaboarea dintre Centrul de Resurse pentru Diversitate Etno-Culturala, din Cluj si Institutul pentru Prevenirea Criminalitatii, din cadrul Ministerului de Interne - prin activitatea IJP si a Com Jandarmi
68.	Prezentarea unui program national de prevenire a infractionalitatii si educare juridica a populatiei de romi si difuzarea în cadrul comunitatilor de romi a unor publicatii cu caracter educativ (buletine de prevenire, brosure, pliante etc.)	20.01. 2001	MI	Realizat partial si in curs de derulare Informare MI privind activitatea IJP
69.	Prezentarea de catre Ministerul de Interne a unui plan anual de promovare a profesiei de politist si recrutare a ofiterilor si subofiterilor de politie din rândul cetatenilor de etnie roma.	15.06.2001	MI	In curs de derulare Initiativa este in discutie la Ministerul de Interne, promovata de Oficiul National pentru Romi si Institutul de Cercetare pentru Calitatea Vietii.
70.	Monitorizarea integrarii si a evolutiei profesionale a personalului Ministerului de Interne provenit din rândul minoritarilor romi	permanent	MI	N u are obiect decat in momentul inceperii programului de recrutare.
71.	Prezentarea unui plan de adaptare a programelor de probatiune, recuperare si reabilitare sociala , la particularitatile detinutilor de etnie roma.	15.02. 2002	MI, MJ	Realizat In cadrul Facultatii de Sociologie , catedra de asistenta sociala a fost introdus un modul referitor probatiune
72.	Dezvoltarea unei relatii de parteneriat si organizarea de întâlniri lunare ale sefilor politiei locale cu liderii comunitatii de romi, în vederea prevenirii si combaterii infractionalitatii în rândul cetatenilor de etnie roma.	permanent	MI	Realizat Protocolul incheiat de Partida Romilor Social Democrata si Ministerul de Interne.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	Protectia copilului			
73.	Prezentarea unui raport anual privind participarea femeilor rome în programele de protectie si educatie a copilului.	Anual-15.02	ANPCA	Realizat partial Informare ANPCA
74.	Elaborarea unui set de masuri pentru prevenirea si combaterea discriminarii copiilor romi institutionalizati , precum si pentru celelalte categorii de copii aflati in dificultate.	15.07.2001	ANPCA	Realizat - Raspunsurile primite de la ANPCA, subliniaza ca, desi nu au programe specifice, "nu exista o politica de discriminare, dovada fiind faptul ca, în centrele de plasament, sunt protejati copii de etnie roma alaturi de ceilalti copii, în centrele maternale sunt gazduite laolalta mame cu copii de etnie roma si mame aparținând altor etnii.
75.	Intocmirea unui plan de parteneriat între ONG-uri ale romilor si structurile publice locale pentru protectia copilului.	permanent	ANPCA, MAP, primarii	Realizat partial Fondul de Parteneriat, si prin programe ale altor institutii cum ar fi: Programul Matra, al Ministerului Afacerilor Externe al Olandei, in parteneriat cu fundatia pentru o Societate Deschisa din Romania.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
76.	Prezentarea unui raport anual privind evaluarea situatiei copiilor din familiile de romi si din institutiile de ocrotire.	Anual-15.02	ANPCA	Realizat Raspunsurile primite de la ANPCA, în subliniaza ca, desi nu au programe specifice, "nu exista o politica de discriminare, dovada fiind faptul că, în centrele de plasament, sunt protejati copii de etnie roma alaturi de ceilalti copii, în centrele maternale sunt gazduite laolalta mame cu copii de etnie roma si mame aparținând altor etnii.
77.	Prezentarea unui plan anual de angajare de asistenti sociali si ingrijitori din rândul etniei romilor, în institutiile de ocrotire a minorilor.	15.12.2001	ANPCA,MM SS	Realizat -Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale prin Directia Generala de Asistenta Sociala, a solicitat prin adresa nr. 167/10,04,2002 Directiilor Generale de Munca si Solidaritate Sociala judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, sa colaboreze cu Directiile teritoriale pentru protectia copilului pentru solutionarea acestei masuri; - Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca a transmis adresa nr. 1269/03.04.02 catre toate agentile sale teritoriale, prin care solicita colaborarea acestora cu Directiile Judetene pentru Ocrotirea Copilului, în vederea identificarii posturilor de asistenti sociali si ingrijitori ocupate de cetatenii de etnie roma si a posturilor de asistenti sociali si ingrijitori vacante în aceste institutii si prevazute a fi ocupate de persoane aparținând acestei etnii.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				<p>- A.N.O.F.M. , prin agentile judetene detine evidenta lunara a asistentilor sociali, asistentilor maternali si a îngrijitorilor încadrati. Astfel, pâna la sfârșitul lunii februarie 2003, numarul total de posturi ocupate de romi sunt de 92, din care 11 asistenti maternali, 12 asistenti sociali, 68 îngrijitori, 1 muncitor necalificat.</p> <p>- Numarul de posturi vacante prevazute a fi ocupate de catre romi sunt de 12, din care 1 post de asistent social si 11 posturi de îngrijitor.</p>
78.	Dezvoltarea, în colaborare cu ONG-uri, biserici etc., a unor proiecte de sprijin de urgenta (alimente, îmbracaminte, rechizite) pentru copiii din familiile cu venituri scazute.	permanent	MMSS, MIP, MAP, ANPCA	<p>Realizat partial si in curs de derulare</p> <p>-Ordonanta Guvernului nr.33/2001 privind acordarea de rechizite scolare, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.126/2002;</p> <p>-În cursul anului 2003, au fost selectionate 70 de asociatii si fundatii, potrivit prevederilor Hotarârii Guvernului nr.1153/2001 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.34/2001 privind acordarea unor subventii asociatiilor si fundatiilor române cu personalitate juridica, care înfiinteaza si administreaza unitati de asistenta sociala. În cele 155 de unitati de asistenta sociala ale asociatiilor si fundatiilor selectionate sunt acordate servicii de asistenta sociala pentru un numar de 7.016 persoane asistate din toate categoriile defavorizate.</p>

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				- Agentia Nationala pentru Protectia Copilului face eforturi sustinute în scopul îmbunatatirii calitatii vietii copiilor din familiile cu venituri scazute si asigurarea respectarii drepturilor acestora. Recent, Guvernul a aprobat patru Programe de Interes National (PIN) , pentru care a fost alocata Agentia Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie suma de 215 miliarde lei, beneficiarii urmând a fi si copii din etnia romilor.
79.	Prezentarea, în colaborare cu ONG-uri si MMSS, a unui programe de formare a mediatorilor sociali si a formatorilor din rândul tinerilor romi, pentru comunitatile de romi.	20.03. 2002	ANPCA,MMSS	Realizat Un program pentru formarea de mediatorii sociali si de formatori din rândul etniei romilor este de mare interes pentru toate Directiile pentru Protectia Copilului, care l-ar promova si sustine, însa nu si-l pot permite deocamdata din cauza lipsei fondurilor, ramânând sa se identifice resurse financiare, dar si umane pentru programe de formare.
80.	Evaluarea necesarului de resurse la nivel national în vederea îmbunatatirea conditiilor de viata si protectie a copilului in unitatile de tip rezidential, inclusiv in cele destinate copilului cu deficiente sau handicap.	20.05. 2002	ANPCA	Realizat Informare ANPCA
81.	Formularea de propuneri privind dezvoltarea unor proiecte de promovare a alternativelor de tip familial pentru copii institutionalizati.	15.06.2001	ANPCA	Realizat - Prin politica sa de dezinstitutionalizare a copiilor ANPCA isi propune sa dezvolte proiecte de promovare a alternativelor de tip familial pentru copii institutionalizati, si nu în ultimul rând desfasurarea în colaborare cu

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				organizatiile neguvernamentale a unor campanii anuale de prevenire a abandonului, abuzului si a neglijarii copilului , precum si a tuturor fenomenelor care determina intrarea copilului în dificultate.
82.	Desfasurarea unor campanii anuale de prevenire a abandonului, abuzului si a neglijarii copilului , precum si a tuturor fenomenelor care determina intrarea copilului în dificultate.	Anual - 15.06	ANPCA, MIP, MI	Realizat prin programul "Casa de copii nu e acasa"
83.	Evaluarea, în colaborare cu ONG-uri, a fenomenului " copiii strazii " si prezentarea unor proiecte nationale si locale de interventie sociala.	15.02 .2002	ANPCA, MI	Realizat prin proiectele ANPCA Informare ANPCA
84.	Desfasurarea anuala, în colaborare cu MIP, a unor campanii de informare si sensibilizare a opiniei publice cu privire la drepturile copilului si la problematica copilului si a familiei in situatie de risc sau dificultate.	Anual-15.03	ANPCA	Realizat prin campaniile Casa de copii nu e acasa si Lupta impotriva abuzului si violentei familiale
	Educatie			
85.	Întocmirea unui raport anual privind situatia scolara a elevilor proveniti din familiile de romi.	Anual-15.02	MEC	Realizat A fost realizat un studiu, realizat de catre MEC în colaborare cu Institutul de Stiinte ale Educatiei si Reprezentanta UNICEF în România, este o diagnoza anuala a situatiei scolare a copiilor romi (culegere de date, prelucrare cantitativa si analiza comparativa cu indicatorii de nivel national).
86.	Prezentarea unui plan de stimulare a participarii scolare si reducere a abandonului scolar în rândul populatiei de romi.	30.01. 2002	MEC	Realizat - Ministerul Educatie si Cercetarii a initiat Programul RO 010402 , "Acces la

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				<p>educatie a grupurilor dezavantajate cu o atentie deosebita asupra populatiei de romi” .</p> <p>- Institutul de Stiinte ale Educatiei, Ministerul Educatiei si Cercetarii si Rezentanta UNICEF in Romania au realizat o strategie privind stimularea participarii la educatie a copiilor si tinerilor romi</p>
87.	Efectuarea unui studiu privind oportunitatea înfiintarii unor institutii de învățământ primar, secundar și formare profesională pentru romi (arte și meserii, învățământ vocational, formare și reconversie profesională, etc.)	15.06.2002	MEC	<p>Partial realizat prin colaborarea dintre Ministerul Educatiei si Cercetarii si Fundatia pentru o Societate Deschisa prin programul Educatia 2000+, finantat prin Programul Matra.</p>
88.	Sprijinirea ONG-urilor în dezvoltarea unui proiect de educatie la distanta în limba romani , în raport de solicitari.	permanent	MEC	<p>Realizat. Ministerul Educatiei si Cercetarii pregateste prin sistemul de învățământ deschis la distanta 50 de institutori romi.</p>
89.	Prezentarea, în colaborare cu ONG-uri și comunitățile de romi, a unor programe de formare a mediatorilor școlari și de formare și perfecționare pentru cadrele didactice în domeniul educației interculturale.	30.03.2002	MEC	<p>Realizat au fost numiti cei 42 de inspectori școlari pentru învățământul în limba romani dintre care jumătate aparțin acestei etnii.</p>
90.	Luarea măsurilor de introducere a temelor de prevenire și combatere a discriminării în trunchiul comun al programei școlare.	15.05.2002	MEC	<p>În curs de realizare Informare MEC</p>
91.	Prezentarea setului de măsuri prin care MEC și instituțiile de învățământ vor promova cadre didactice din etnia romilor în posturi ale administrației școlare (directori de școli și inspectori școlari).	20.11.2001	MEC	<p>Realizat Informare MEC</p>
92.	Organizarea bilunara de întâlniri dintre liderii comunitatii de romi, parintii	permanent	MEC	<p>În curs de realizare</p>

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	elevilor romi si cadrele didactice din institutiile de învățământ, în vederea încurajării participării școlare a tinerilor romi.			Informare MEC
93.	Prezentarea măsurilor de extindere a proiectului de facilitare a accesului romilor la colegii universitare si facultati , prin acordarea de locuri subvenționate speciale pentru tinerii romi.	15.02.2002	MEC	Realizat Facilitati la admiterea în licee, școli profesionale si de ucenici a candidaților romi: la nivel liceal, acordarea de către MEC a unor locuri distincte pentru candidații romi în licee, pe de o parte, pentru formarea viitorilor învățatori romi (2002), iar pe de alta parte, din anul 1999 si până în prezent, în general pentru ca acestia sa acceda în licee, școli profesionale si de ucenici (locurile distincte sunt nelimitate). În anul 2002 s-au bucurat de astfel de facilitati, la nivel de țara, un număr de 1550 de elevi romi (din care 500 în București si județul Ilfov).
94.	Prezentarea, în colaborare cu liderii romilor, a unui plan național de organizare la nivelul inspectoratelor școlare județene a unor cursuri de recuperare școlara pentru romi , prin toate formele de învățământ aprobate, în raport de solicitările individuale si ale organizațiilor romilor din zona de responsabilitate.	20.05.2002	MEC	Realizat si in curs de realizare Informare MEC
95.	Prezentarea măsurilor necesare pentru introducerea, în regim optional, a orelor de limba romani si istoria romilor în institutiile de învățământ.	15.06.2002	MEC	Realizat Initiativa este aplicata in școli. Limba romani este asimilata limbii străine, cu predare 3 ore pe săptămâna. La Universitatea București exista catedra de limba romani.

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
96.	Prezentarea de catre MEC a unui plan anual de pregatire suplimentara elevilor romi din licee pentru admiterea în învățământul superior.	15.03.2002	MEC	Nerealizat Informare MEC
97.	Prezentarea de catre MEC, MI, MApN, SRI a planului anual de atragere si recrutare din rândul romilor a candidatilor pentru institutiile de formare a functionarilor publici si a personalului din institutiile publice (facultati de asistenta sociala, administratie publica, facultati de medicina, Academia de Politie, academie militare si scoli militare pentru formarea subofiterilor de politie, MApN, SRI etc.).	Anual-15.07	MEC, MI, MApN, SRI	Nerealizat Exista doar proiecte in acest sens
98.	Adoptarea masurilor necesare asigurarii unei mese / zi pentru toti elevii din ciclul primar si secundar.	15.08.2001	MEC,MFP	Realizat Prin programul « Cornul si laptele »
99.	Efectuarea unui studiu de oportunitate privind înființarea Grupului Scolar de Arte si Meserii , ca institutie publica de formare culturala si profesionala.	15.09.2002	MCC,MMSS, MFP	Nerealizat. Activitate replanificata 15.08.2003 Informare MEC
	Cultura si culte			
100	Initierea unor proiecte culturale de reconstructie a identitatii roma si de sporire a stimei fata de sine.	20.01.2002	MCC,MIP	Realizat Informare MCC
101	Conceperea si implementarea, în colaborare cu organizatiile romilor, a unui plan de desfasurare a evenimentelor culturale cu specific inspirat din folclorul si cultura romani .	01.03.2002	MCC	Realizat Informare MCC
102	Realizarea unui plan saptamânal de emisiuni pe posturile publice de televiziune si radio , în care sa fie prezentate istoria si cultura romilor.	15.01.2002	MCC	Realizat partial Informare MCC
103	Efectuarea unui studiu privind oportunitatea întemeierii Teatrului Romilor .	15.04.2002	MCC	Realizat partial Informare MCC
104	Prezentarea, împreuna cu organizatiile romilor, a proiectului de finantare si fondare a Muzeului culturii si civilizatiei romilor si a Ansamblului cultural artistic al romilor	30.08.2002	MCC,MFP	Realizat Informare MCC

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
	artistic al romilor.			
105	Prezentarea unui plan anual al actiunilor de educare inter-culturala în scoli, prin care sa se faciliteze comunicarea între elevii de etnii diferite si învatarea sociala a tolerantei.	Anual-15.11	MEC, MCC	Realizat A fost elaborat Planul de actiune "Rromii 2002 – Împreuna pentru Europa", vizând constituirea unei baze de date referitoare la romi si a unei retele de circulare a informatiilor, proiectelor si programelor pentru romi, la nivel local, prin implicarea autoritatilor si asociatiilor / comunitatilor locale, cât si constituirea si dezvoltarea unei institutii de formare si reprezentare identitara pentru minoritatea roma. - Programul "Measures of Confidence Building" al Consiliului Europei, vizeaza urmatoarele doua componente: - educatie vocationala , în scopul includerii comunitatilor /subgrupurilor traditionale de romi, prin revalorizarea meseriilor traditionale, artei populare /artizanale si implicarea liderilor traditionali locali ; - educatie interculturala ;
106	Prezentarea unui plan de finantare partiala a producerii si distribuirii de materiale documentare despre romii din România (filme documentare, publicatii, carti).	30.05.2002	MCC, MIP	Nerealizat Informare MCC
107	Prezentarea, împreuna cu organizatiile romilor a proiectului de fondare a Centrului Cultural al Romilor ca institutie de prezentare a valorilor si traditiilor romilor din România.	10.09.2001	MCC	Realizat partial Informare MCC
108	Sprijinirea proiectelor de cercetare si educatie interculturala.	2001-2004	MCC	Realizat Comisia Ministeriala pentru Romi din cadrul Ministerului Culturii si Cultelor in

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				parteneriat cu Centrul Romilor pentru politici publice Aven Amentza, desfasoara in 41 de judete si Bucuresti, proiectul denumit " caravena pentru Educatie Interculturala si (revalorizare) a patrimoniului cultural rom.
	Comunicare si participare civica			
109	Realizarea unui program national de informare si educare publica de prevenire si combatere a discriminarii.	15.10.2001	MIP	Realizat partial A fost adopta Legea 48/16.01.2002. Centrul de Jurnalism Independent a publicat ghidului de buna practica jurnalistica. In cadrul Fondului de Parteneriat, a fost finantat proiectul Roma News. Proiectul este implementat de Academia Catavencu in parteneriat cu Rromani Criss Centrul Romilor pentru Politici Publice "Aven Amentza", monitorizeaza presa centrala si locala. A fost constituita Alianta Nationala Impotriva Discriminarii.
110	Initierea unui proiect de combatere a discriminarii în mass-media .	20.11.2001	MIP	Realizat partial prin programme ale Ceentrului de Jurnalism Independent : « Ghidul antidiscriminare pentru jurbalaisti »
111	Prezentarea în colaborare cu MMPS si organizatiile de nonguvernamentale a unui Program de informare si educare privind dezavantajele "muncii la negru" pentru etnicii romi.	10.05.2002	MIP,MMSS	Realizat partial Prin actiunile conjugate ale MMSS si ale MI in intalnirile cu liderii comunitatilor de

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				romi
112	Intocmirea, în colaborare cu MSF si organizatiile nonguvernamentale, a unui Program national de informare si educare a romilor, pe tema "Contraceptia si planificarea familiala" .	15.06. 2002	MIP,MSF	Realizat partial Prin actiunile ONG-urilor prin programul PHARE si prin actiunile MSF
113	Prezentarea, în colaborare cu MEC, MMSS si ONG-uri, a unui program de informare si educare a romilor "Scoala profesionala-un prim pas catre un loc de munca?" .	30.07.2002	MIP,MMSS	Nerealizat Va fi reanalizata oportunitatea actiunii.
114	Elaborarea, în colaborare cu ANPCA si ONG-uri, a unui program de informare si educare "Abuzul si drepturile fundamentale ale copilului?" .	30.08.2002	MIP, ANCPA	Realizat Prin campaniile de informare si educare "Casa de copii nu e acasa"
115	Prezentarea, în colaborare cu MEC, MSF si ONG-uri, a unui program de informare si educare "Impactul casatoriilor premature asupra viitorului educational si profesional al parintilor romi, precum si a sanatatii copilului?"	15.09.2002	MIP, MEC,MSF	Nerealizat. Va fi reanalizata oportunitatea actiunii
116	Intocmirea, în colaborare cu MI, MJ si ONG-uri, a unui program de informare si educare a romilor "Drepturile tale în fata justitiei?" .	20.10.2002	MIP,MI, MJ	Nerealizat
117	Prezentarea, în colaborare cu ONG-uri, a unui program de informare si educare a romilor "Alegerile si participarea civica?" .	01.03.2003	MIP	Realizat partial Prin actiunile si programele CRCR
118	Initierea unui program de colaborare cu mass-media, în vederea popularizarii cazurilor de discriminare a romilor.	01.03.2002	MIP	In curs de realizare in colaborare cu CNCDD si ONG - Vezi fondul de parteneriat.
119	Organizarea unor întâlniri semestriale între ministrii si reprezentantii societatii civile a romilor , în scopul prevenirii si combaterii discriminarii etnicilor romi si evaluarii modului de aplicare sectoriala a Strategiei Guvernului de îmbunatatire a situatiei romilor.	decembrie / iunie	MIP	Nerealizat
120	Sprrijinirea proiectelor ONG-urilor care vizeaza informarea si educarea interculturala a majoritatii, cu participarea etnicilor romi.	Permanent	MIP,MCC	Partial realizat prin fondul de contrapartida si Raxi ale

Nr. crt.	Proiect / Activitate	Termen	Raspunde	Observatii
				Oficiului national pentru Romi
121	Participarea liderilor romilor la procesul de luare a deciziilor care afecteaza direct comunitatile de romi, la toate nivelele administratiei publice.	Permanent	MIP,MAP	-in curs de realizare
122	Prezentarea de catre liderii organizatiilor de romi a unui raport anual de evaluare a modului de aplicare a Strategiei Guvernului de imbunatatire a situatiei romilor.	Anual-15.08	MIP	Realizat Au fost elaborate rapoarte in 2002 si 2003
123	Prezentarea unui proiect de mediatizare a exemplilor de succes în rezolvarea problemelor comunitatilor de romi.	15.11.2001	MIP	Realizat Proiecte ale romilor din Romania 1999-2000 tiparita cu sprijinul financiar al UE în cadrul programului Phare Ro 9803.01
